

Schoolgids

Montessorischool Wageningen

www.podelink.nl

schooljaar 2018-2019

Brinnummer 18 PY

Directie: Nelly Heiboer

Adres Jagerskamp 121

6706 EK Wageningen

0317-412296

Contact school info@montessoriwageningen.nl

www.montessoriwageningen.nl

Montessorischool Wageningen.....	2
Een woord vooraf... ..	5
Stichting partners Primair onderwijs de link, waar onze school onder valt.....	5
Hoofdstuk 1: waar de school voor staat.....	6
1.1 het montessorionderwijs sluit aan bij de behoeften van deze tijd.....	6
1.2 missie en mission statements van onze school.....	7
1.3 actief.....	7
1.4 individueel onderwijs	7
1.5 sociaal onderwijs	8
1.6 vrijheid in gebondenheid: een veilig schoolklimaat.....	8
1.7 verbetering van het onderwijs: kwaliteitszorg.....	9
Hoofdstuk 2: de school.....	9
2.1 de montessorischool: situering en gebouw	9
2.2 teamleden: functies, rollen en taken	10
2.3 montessorivereniging.....	10
2.4 openbaar onderwijs.....	10
2.5 samenwerking met andere scholen	11
Hoofdstuk 3: het onderwijs in de klas.....	11
3.1 voorbereide omgeving	11
3.2 dagindeling onderbouw, middenbouw en bovenbouw	12
3.3 de leerstof	12
3.4 bijzondere activiteiten.....	16
hoofdstuk 4: de zorg voor de kinderen	17
4.1 nieuwe leerlingen	17
4.2 leerlingbegeleiding	17
4.3 de verslaggeving van vorderingen en tussenopbrgensten.....	19
4.4 het contact met de ouders	19
4.5 doorschuifregeling en doorschuifdag.....	20

4.6 de overgang naar het voortgezet onderwijs en eindopbrengsten.....	20
4.7 zorgstructuur	21
4.8 samenwerkingsverband Rijn & gelderse Vallei; passend onderwijs	23
hoofdstuk 5: de ouders	26
5.1 ouderbetrokkenheid.....	26
5.2 informatievoorziening naar ouders.....	26
5.3 ouderparticipatie.....	27
5.4 ouderbijdrage	29
hoofdstuk 6: de dagelijkse gang van zaken	29
6.1 schooltijden en ziekmelding	29
6.2 kleine pauze.....	30
6.3 tussenschoolse opvang.....	30
6.4 verjaardagen en trakteren.....	31
6.5 jaarfeesten, Lentefeest.....	31
6.6 voor- en naschoolseopvang.....	31
6.7 jeugdgezondheidszorg.....	32
6.8 een veilig schoolklimaat	33
6.9 alcohol- en rookbeleid.....	34
hoofdstuk 7: schooladministratie en schoolprocedures	34
7.1 inschrijving en kennismaking nieuwe leerlingen.....	34
7.2 Voor het eerst naar school	35
7.3 toelating, schorsing en verwijdering	35
7.4 gronden van vrijstelling van het onderwijs en vervangende onderwijsactiviteiten	36
7.5 beleid ter voorkoming van lesuitval	36
7.6 leerplicht en buitengewoon verlof.....	36
7.7 schoolverzekering.....	37
7.8 sponsoring	38
7.9 klachtenregeling	38

Geachte ouders,

De basisschool is belangrijk in een kinderleven. Kinderen zijn vijf dagen per week, veertig weken per jaar, acht jaar lang op een basisschool. Het is belangrijk dat de kinderen er goed begeleid worden op hun weg naar zelfstandigheid, zich prettig voelen in het gezelschap van medeleerlingen en leerkrachten en dat ze optimaal de gelegenheid krijgen zich te ontwikkelen.

Voor ouders (de term waarmee we in deze schoolgids ouders en verzorgers aanduiden) is het van groot belang dat ze de basisschool kiezen die goed past bij hun kind.

Voor u ligt de schoolgids van de openbare Montessorischool Wageningen. Hierin vindt u informatie over onze school en over de stichting waar onze school bij hoort. Deze schoolgids is bedoeld voor onze huidige ouders, maar kan u ook als toekomstige ouders helpen bij het maken van deze keus.

De schoolgids beschrijft hoe Montessorischool Wageningen haar leerlingen begeleidt op hun weg naar zelfstandigheid en hoe zij hen helpt met het groeien in zelfvertrouwen en verantwoordelijkheid. De gids geeft de algemene uitgangspunten van het montessorionderwijs en van de Wageningse Montessorischool. Het beschrijft de leer- en vormingsgebieden op de school en de manier waarop de leerlingenzorg is georganiseerd. Verder kunt u lezen hoe de school omgaat met de ontwikkeling en de resultaten van de leerlingen, hoe de ouderparticipatie vormgegeven is en nog veel meer zaken over het reilen en zeilen van de school. De schoolgids bevat ook cijfers betreffende de uitstroom van de school naar het voortgezet onderwijs.

Elk jaar geeft de school de Gele Gids uit. Dit is een aanvulling op deze schoolgids. Daarin staan de namen van de teamleden, de groepsindeling met namen en adressen van de leerlingen, belangrijke data, vrije dagen en vakanties, enzovoort. Deze informatie is ook op onze website te vinden.

Wij hopen dat u onze schoolgids met plezier zult lezen. Hebt u vragen of wensen naar aanleiding van deze schoolgids of suggesties voor verbetering, dan horen we dat graag van u. U kunt hiervoor contact opnemen met de directie.

Voor ouders die onze school nog niet kennen, nodigen wij u van harte uit om voor nadere kennismaking. Wij zullen u dan vertellen over onze werkwijze en zullen u vooral de school-in-actie laten zien. Juist in de praktijk kunt u zien wat het montessorionderwijs u en uw kind(eren) te bieden heeft.

Het team van Montessorischool Wageningen

STICHTING PARTNERS PRIMAIR ONDERWIJS DE LINK, WAAR ONZE SCHOOL ONDER VALT

Op 1 augustus 2004 is de stichting Partners Primair Onderwijs de Link opgericht. Kortweg genoemd PPO de Link. In onze stichting zijn de openbare scholen uit drie gemeenten ondergebracht, de gemeenten Renkum, Wageningen en Rhenen. Stichting PPO de Link bestaat uit elf scholen, tien scholen voor basisonderwijs en één school voor speciaal onderwijs (SBO de Dijk). Montessorischool Wageningen is een onderdeel van PPO de Link.

De scholen richten zich in hun planvorming enerzijds op de bovenschoolse organisatiedoelen en beleidsdocumenten en anderzijds op eigen plannen. De eigen plannen zijn verwoord in het vierjaarlijkse schoolplan. Hier is maximale ruimte voor de visie die de scholen hebben op de eigen pedagogische en onderwijskundige uitgangspunten.

PPO de Link is een stichting voor openbaar onderwijs. Veel mensen associëren openbaar onderwijs als waardenvrij. Dit is vanzelfsprekend niet het geval. De scholen van PPO de Link hebben normen en waarden hoog in het vaandel waarbij respect voor ieders overtuiging en levensvisie voorop staat.

Meer informatie over PPO de Link kunt u vinden op de website www.podelink.nl

Bestuursbureau Partners Primair Onderwijs de Link:

Algemeen directeur:	Dhr. M. Buurman
Voorzitter van het bestuur:	Dhr. F. Wijsma
Adres:	Bantuinweg 45, 3911 MV, Rhenen
telefoonnummer:	0317-313132
bereikbaar:	maandag t/m donderdag van 8.30 uur – 17.00 uur

HOOFDSTUK 1: WAAR DE SCHOOL VOOR STAAT

1.1 HET MONTESSORIONDERWIJS SLUIT AAN BIJ DE BEHOEFTE VAN DEZE TIJD

Wie voor onze school kiest, kiest voor een montessorischool. Dit betekent dat er gewerkt en gehandeld wordt volgens de principes van Maria Montessori waarbij de begrippen *autonomie*, *relatie* en *competentie* een belangrijke rol spelen:

- *autonomie*: Het gevoel dat je iets kunt ondernemen zonder dat anderen je daarbij moeten helpen;
- *relatie*: Het gevoel dat mensen je waarderen en met je om willen gaan;
- *competentie*: Initiatieven nemen, vrijheid van werkkeuze, individualisering en geloof en plezier in de eigen mogelijkheden.

U zult merken dat het kind centraal staat, er vertrouwen in kinderen is en dat een open sfeer en goede contacten met u, als medeopvoeders, van groot belang voor uw kind zijn.

‘Wij moeten met al onze kennis, inzicht en vernuft het kind tegemoet treden om het te inspireren tot een houding van nieuwsgierigheid en betrokkenheid. Dat te organiseren is de wezenlijke opdracht van de school.’

MARIA MONTESSORI

Wie was Maria Montessori?

Maria Montessori, geboren in Italië in 1870, was de eerste vrouwelijke arts van Italië. Later werd ze hoogleraar in de antropologie aan de universiteit van Rome. In opdracht van de regering stichtte zij in de sloppenwijken van Rome haar ‘Casa dei Bambini’.

Daar werden de kinderen van wie de beide ouders buitenshuis moesten werken opgevangen en begeleid. De daarbij gebruikte methode had zoveel succes, dat deze gaandeweg steeds meer toepassing vond, ook in de milieus van de meer bevoorrechte kinderen.

Centraal in haar ideeën over de begeleiding van kinderen naar de volwassenheid staat datgene, wat het kind zelf nodig heeft. Door zorgvuldige observatie leerde zij deze behoefte onderkennen. Zij wijdde haar leven aan de uitbouw van haar wetenschappelijke visie op opvoeding en onderwijs. Dat haar ideeën nog steeds actueel zijn, blijkt wel uit de nog tot de dag van vandaag voortdurende groei van het Montessorionderwijs.

1.2 MISSIE EN MISSION STATEMENTS VAN ONZE SCHOOL

Missie van Montessorischool Wageningen luidt:

Met als basis de principes van Maria Montessori, is Montessorischool Wageningen een school waar kinderen in een veilig pedagogisch klimaat zich in vrijheid optimaal kunnen ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke wereldburgers met oog, hart en respect voor elkaar en alles wat leeft, groeit en bloeit in hun omgeving. *Motto: "Help mij het zelf te doen."*

Onderstaande zes **mission statements** vormen de rode draad van ons handelen. Daarna worden specifieke kenmerken van ons montessorionderwijs toegelicht.

- Wij streven ernaar dat elk kind zijn talenten optimaal kan ontplooien en vanuit dit streven willen wij aansluiten bij de ontwikkeling en onderwijsbehoeften van het individuele kind, volgens de idealen van Montessori.
- Middels contact met de buitenwereld geven wij de kinderen handvatten voor nu en later, zodat zij als autonome wereldburgers deel kunnen nemen aan de huidige en toekomstige samenleving.
- Wij streven ernaar dat kinderen en andere betrokkenen voldoende veiligheid en het vertrouwen ervaren om op een respectvolle, open wijze met elkaar en met anderen te communiceren. Het team geeft hierin het voorbeeld.
- Wij streven naar een optimale samenwerking tussen kind, leerkracht, ouders en intern – en extern begeleiders om te komen tot een effectieve aanpak.
- Op onze school streven we naar een doorgaande lijn in het hanteren van methodieken / (Montessori)materialen en in het handelen van de leerkrachten.
- De professionele instelling van de leerkracht kenmerkt zich door authenticiteit, zelfreflectie, zelfontplooiing en afgestemd handelen.

1.3 ACTIEF

In een montessorischool worden de kinderen gezien als actieve wezens: onderzoekers, ontdekkers. Elk kind dat op school komt brengt zijn eigen 'bagage' mee: eigen aanleg, eigen levenservaring, eigen werktempo en een diversiteit aan behoeften. Alle kinderen streven ernaar zelfstandig te worden. Zij zeggen: 'Help mij het zelf te doen'. Zij gaan het liefst zelf op pad, zelf op hun doel af en nemen het liefst zelf beslissingen. Elk kind is anders en vraagt om een eigen aanpak. Hoewel de ontwikkeling van kinderen vaak volgens een vast patroon verloopt, moet er goed op gelet worden wanneer een kind precies kan leren en waar het aan toe is. Er is deskundige begeleiding nodig die met de vele kleine verschillen rekening kan houden.

1.4 INDIVIDUEEL ONDERWIJS

Alle kinderen willen 'groot' worden: zich bevrijden van afhankelijkheid, zelfstandig worden. Het proces van groot worden moeten zij zelf volbrengen: niemand kan dat voor hen doen. Het is een individueel proces. Ieder kind volgt eenzelfde ontwikkeling, maar die kan per kind verschillen in tempo en niveau. De kinderen kunnen in eigen tempo werken. De leerkracht biedt hulp en geeft instructie (lesjes) aan de leerlingen die daar aan toe zijn. Uiteraard hebben de leerkrachten bij deze 'lesjes' (methode gebonden/ lijn van de leerkracht) streefdoelen voor ogen. De leerkracht zal de kinderen uitdagen om een volgende

stap in hun ontwikkeling te zetten. Zo blijf je iedere keer de kinderen helpen naar de “zone van de naaste ontwikkeling”. De leerkracht geeft gepaste waardering voor de geleverde prestaties.

1.5 SOCIAAL ONDERWIJS

Op een montessorischool zitten kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in heterogene groepen: de onderbouw (groep 1 en 2), de middenbouw (groep 3, 4 en 5), en de bovenbouw (groep 6, 7 en 8). Deze vorm van groeperen is bewust gekozen, omdat het naast een positieve invloed op het leren ook sociale voordelen heeft. Bij de overgang naar een volgende groep schuift een derde deel van de groep door, zodat alle kinderen in hun schoolloopbaan drie keer bij de jongsten en drie keer bij de oudsten horen. Zo leren ze verschillende rollen: als jongste moeten ze zich schikken in bestaande groepsverbanden, als oudste treden ze op als een soort mentor voor de nieuwkomers.

De positieve invloed op het leerproces is tweeledig. Jongere kinderen raken gemotiveerd doordat zij zien wat oudere kinderen al kunnen en de oudere kinderen helpen de jongeren bij het leren, waardoor beiden beter thuis raken in de leerstof. Een kind ontwikkelt zich kortom van een kind dat geholpen wordt tot een kind dat kan helpen.

Bij het sociale leren horen ook vormen van overleg. Leerkracht en kind overleggen over het werk. Kinderen overleggen onderling over taken en werkjes. Tussen leerkracht en de groep kinderen wordt overlegd over de gang van zaken in de groep en de gedragsregels. In deze sfeer van overleg groeit het gevoel van veiligheid en onderling vertrouwen. Kinderen weten zich serieus genomen. Dat is een voorwaarde om te kunnen leren.

1.6 VRIJHEID IN GEBONDENHEID: EEN VEILIG SCHOOLKLIMAAT

Een belangrijke voorwaarde voor dit alles is vrijheid. Kinderen kunnen kiezen of en met wie ze samen willen werken, wat ze gaan doen en wat ze nodig hebben. Het is dan natuurlijk ook nodig dat ze leren met ieders vrijheid rekening te houden. We spreken dan over “Vrijheid in gebondenheid”.

In de voorbereide omgeving vinden de kinderen leermiddelen (ontwikkelingsmaterialen) die uitnodigen tot zelf doen, maar ook tot zelfcontrole. Zodoende weet je of je op de goede weg bent.

De taak van de groepsleerkracht is goed te observeren om een beeld te krijgen van het leerproces, weten wat de onderwijsbehoeftes zijn van de kinderen en hen op eigen niveau verder te helpen en te begeleiden. Ook zal de leerkracht ingrijpen als het nodig is en het kind dus meer sturen in zijn leerproces. De kinderen kunnen nieuwe ‘lesjes’ vragen, maar de groepsleerkracht zal ook regelmatig zélf het initiatief nemen. Als kinderen zo in vrijheid kunnen werken in een omgeving waarin ze vinden wat ze voor hun ontwikkeling nodig hebben, zijn zij in het algemeen met plezier en aandacht bezig.

‘Vrijheid in gebondenheid’ is onlosmakelijk verbonden met een veilig schoolklimaat. Op Montessorischool Wageningen streven wij hier naar in de breedste zin van het woord. We willen onze leerlingen zo optimaal mogelijke kansen bieden om zich te ontplooien en hun veiligheid te garanderen.

Hieronder staan de 10 gouden regels die voor iedereen in de school gelden. Het zijn werk- en gedragsregels die zichtbaar in elke groep hangen en regelmatig besproken worden:

De tien gouden regels

- 1 Ik praat op een vriendelijke manier met en over anderen.
- 2 Ik zorg er mede voor dat iedereen het fijn heeft op school.
- 3 Ik ben op school bezig met mijn werk.
- 4 Ik werk en speel rustig zonder anderen te storen.

- 5 Ik werk netjes en maak af waarmee ik begon.
- 6 Ik help een ander als hij/zij om hulp vraagt.
- 7 Ik ga met zorg om met materialen.
- 8 Ik zorg er mede voor dat de school netjes blijft.
- 9 Als een kind zegt: "Stop", dan houd ik op.
- 10 Als ik een ruzie niet zelf kan oplossen, vraag ik hulp van een volwassene.

Is er verschil tussen klikken en melden? Nou en of!
Bij klikken wil je dat de ander straf krijgt, bij melden wil je dat het ongewenste gedrag stopt!
En word je gepest? Praat er dan thuis en op school over,
Je mag het niet geheim houden!

Onze school heeft de wettelijke taak beleid te maken om grensoverschrijdend gedrag (seksuele, fysieke en emotionele intimidatie, discriminatie, pesten) te voorkomen en om (eventuele) klachten op een goede manier te behandelen. PPO De Link heeft beleid rond verschillende onderwerpen die betrekking hebben op veiligheid, geformuleerd in het 'Veiligheidsbeleid'. Dit kunt u vinden op de volgende website: www.podelink.nl. Daarnaast heeft onze school ook een veiligheidsbeleid, waar het anti-pestprotocol een onderdeel van is. De gouden regels komen ook uit het anti-pestprotocol, evenals het onderschrift in het kader.

1.7 VERBETERING VAN HET ONDERWIJS: KWALITEITZORG

Elke vier jaar stelt het team van de school, in samenspraak met Medezeggenschapsraad (MR), bestuur en in overeenstemming met bovenschoolse ontwikkelingen, een Schoolplan en/of het jaarplan vast. Daarin staan de onderwerpen waaraan het team deze jaren gaat werken om de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden en te verbeteren. Het schoolplan, kunt u downloaden van onze site. Na evaluatie van de huidige doelen worden deze bijgesteld, verder ingevoerd of geïmplementeerd. Naast ons zelfevaluatie instrument WMKMO van Cees Bosch dat door alle scholen PPO de Link wordt gebruikt, kijken wij ook naar de resultaten van ons onderwijs en maken daar analyses van. Tevens worden er regelmatig tevredenheidsenquêtes afgenomen onder het personeel, de ouders en de leerlingen, zodat wij deze input ook weer mee kunnen nemen voor onze jaarplannen.

HOOFDSTUK 2: DE SCHOOL

2.1 DE MONTESSORISCHOOL: SITUERING EN GEBOUW

De Montessorischool Wageningen heeft in het verleden op verschillende plaatsen in Wageningen gestaan, maar is nu al een aantal jaren aan de Jagerskamp gevestigd. Er zitten kinderen uit de directe omgeving op de school, maar ook kinderen uit andere wijken en zelfs andere plaatsen, waarvan de ouders bewust voor ons Montessoriconcept hebben gekozen.

Het bestaande gebouw is een paar jaar geleden uitgebreid met 2 lokalen, toiletten en een extra werkruimte, zodat er meer ruimte is om ons onderwijs vorm te geven en zodat wij kunnen verder groeien qua leerlingenaantal.

De school heeft momenteel drie onderbouwgroepen, vier middenbouwgroepen en drie bovenbouwgroepen. Verder heeft het gebouw een speellokaal voor bewegingsonderwijs voor de onderbouwkinderen, maar wordt ook gebruikt door de midden- en bovenbouw als er bijvoorbeeld een dans- of muziekles gegeven wordt waar meer ruimte voor nodig is. Ook is er een grote hal, die onder

schooltijd wordt gebruikt als werkruimte. In de grote hal vindt men ook het podium, waar voorstellingen en presentaties gegeven worden. De bibliotheek en het documentatiecentrum bevinden zich in de bocht, waar ook door kinderen gewerkt kan worden. Daarnaast zijn er nog aparte ruimtes voor de directie, de administratie, de interne begeleiding en ruimtes waar met kinderen gewerkt kan worden. Verder is er een aparte teamkamer.

We hebben twee speelpleinen: één voor de onderbouw aan de achterzijde van het gebouw en een groot plein aan de voorzijde van het gebouw voor de midden- en bovenbouw met aangrenzend schooltuintjes voor alle bouwen.

2.2 TEAMLEDEN: FUNCTIES, ROLLEN EN TAKEN

Het leerkrachtenteam van de school telt negentien teamleden, waarvan 14 leerkrachten. Enkelen van hen werken in deeltijd. In de roosters is ervoor gezorgd dat elke groep in principe met niet meer dan twee groepsleerkrachten te maken heeft.

Daarnaast zijn er enkele leerkrachten met een specifieke functie of taak: een intern begeleider (IB-er), twee ICT coördinatoren en een onder-, midden- en bovenbouwcoördinator. De IB-er coördineert de leerlingenzorg en ondersteunt de leerkrachten met specifieke vragen als het gaat om leerlingenzorg. Daarnaast draagt de interne begeleider ook de zorg voor het draaien van de plusgroepen van de midden- en bovenbouw. De ICT coördinatoren ondersteunen het team als het gaat om de ICT. De bouwcoördinatoren coördineren bouw specifieke zaken met de leerkrachten in de betreffende bouw. Verder zijn er een paar leerkrachten die extra ondersteuning bieden buiten de groep en zijn er een twee onderwijs assistenten aangesteld. Eén begeleidt kinderen met een arrangement vanuit het Samenwerkingsverband en de ander begeleidt kinderen in kleine groepjes als het gaat om algemene ondersteuning. Tevens heeft de school een vakdocent voor de groepen 3 t/m 8 voor Humanistisch Vormingsonderwijs en een vakleerkracht bewegingsonderwijs voor de midden- en bovenbouw. Er is een directeur en de school heeft ondersteuning van een administratief medewerkster.

In onze gele gids vindt u elk jaar de samenstelling van het team, op welke dag elk teamlid werkt en welke functies, rollen en/of taken en/of groepen hij/zij heeft.

Tenslotte biedt onze school, als erkende opleidingsorganisatie, regelmatig een plek aan stagiaires van onder andere de PABO en het ROC en zijn er vrijwilligers actief om de school te ondersteunen met bijvoorbeeld conciërgetaken.

2.3 MONTESSORIVERENIGING

De school is lid van de Nederlandse Montessorivereniging (NMV). Deze landelijke vereniging behartigt de belangen van het montessorionderwijs in de politiek, bewaakt de kwaliteit van de Montessori-opleidingen en helpt bij het uitwisselen van ervaringen en leermiddelen tussen de verschillende montessorischolen. Onze school is een erkende montessorischool, omdat wij voldoen aan door de NMV gestelde kwaliteitseisen. Vier keer per jaar geeft de NMV het blad Montessori Magazine uit. Daarin staat veel nuttige informatie over montessorionderwijs. Het blad ligt ter inzage op school. Als u lid wordt van de NMV, krijgt u elk kwartaal het blad thuisgestuurd. Hierbij de link naar de website van de van de NMV: <http://www.montessori.nl/>

2.4 OPENBAAR ONDERWIJS

De Montessorischool Wageningen is een openbare school. Het openbaar onderwijs heeft plaats en respect voor iedereen, ongeacht achtergrond, levensbeschouwing, taal of huidskleur. In het onderwijs

wordt veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van het besef van waarden en normen (zie onder hoofdstuk 3.3 ook de paragraaf *Burgerschap, Humanistisch Vormingsonderwijs en Seksuele diversiteit*). Het openbaar onderwijs, en dus ook de school, wil de kinderen begeleiden naar zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, weerbaarheid en een eigen plaats in de samenleving als sociaal voelend mens.

2.5 SAMENWERKING MET ANDERE SCHOLEN

De school onderhoudt veel contacten met andere scholen in de omgeving. Alle openbare scholen in Rhenen, Renkum en Wageningen vallen onder het schoolbestuur PPO de Link, zo ook onze school. Uiteraard is er regelmatig overleg vanuit de scholen en/of vanuit PPO De Link over allerlei onderwijsinhoudelijke zaken om te zorgen dat wij ons onderwijs zo goed mogelijk vorm kunnen geven.

De directeurs van montessorischolen in de regio Gelderland komen een paar keer per jaar bijeen. Zij spreken dan over allerlei onderwerpen die ons aangaan binnen het montessorionderwijs. Eén directeur wordt namens het regio-overleg afgevaardigd naar vergaderingen van de NMV.

In Wageningen is er ook het algemeen directeurenoverleg (ADO), voor lokaal overleg. Bijvoorbeeld om gymnastiekroosters af te stemmen, maar ook over andere plaatselijke zaken die alle scholen of veel scholen aangaan. Hieraan nemen alle scholen voor basis- en voortgezet onderwijs deel.

Verder maakt onze school deel uit van het samenwerkingsverband Rijn & Gelderse Vallei. Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 4.8 waarin uitgebreid beschreven staat wat het doel van dit samenwerkingsverband is dat tevens in relatie staat met de wet op 'passend onderwijs'.

HOOFDSTUK 3: HET ONDERWIJS IN DE KLAS

3.1 VOORBEREIDE OMGEVING

Essentieel aan het montessorionderwijs is het motto: "Help mij het zelf te doen" ofwel zelf te leren en te ontdekken. De lokalen en de school zijn daarvoor op een speciale manier ingericht. Alle leermiddelen zijn voor de leerlingen toegankelijk. Veel leermiddelen zijn speciaal door Maria Montessori of haar navolgers ontwikkeld. Ze zijn zo uitgedacht dat ze uitnodigen tot specifieke activiteiten, die passen bij de individuele ontwikkeling en belangstelling van elke leerling, waarbij de bedoeling is dat de kinderen intrinsiek worden gemotiveerd.

Het klaslokaal en de school vormen zo een uitnodigende leeromgeving. Montessori noemt dit 'de voorbereide omgeving'. De zorg voor de voorbereide omgeving valt onder de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het team, de kinderen en de ouders. Het doel van de voorbereide omgeving is dat deze zo wordt ingericht dat de aangeboren nieuwsgierigheid en leergierigheid van de kinderen geprikkeld wordt. Het is de taak van de leerkracht alle leerlingen daarin te begeleiden, zodat ze zich vanuit hun eigen keuze optimaal ontwikkelen. In principe bepalen de leerlingen zelf wanneer en hoe lang ze met bepaalde werkjes bezig willen zijn. De leerkracht helpt de leerlingen de aandacht goed te verdelen over de verschillende vak- en vormingsgebieden, zodat de kinderen zelf leren om hier verantwoordelijkheid voor te nemen. Het ontwikkelen van de zelfstandigheid is ook belangrijk in het montessorionderwijs. Elke leeftijdsfase kent een eigen 'niveau' van zelfstandigheid. Dat geldt voor het zelf aan- en uitkleden in de onderbouw tot en met het zelf plannen van werkzaamheden in de bovenbouw.

Met het montessorimateriaal kunnen leerlingen lange tijd zelfstandig en geconcentreerd oefenen. Van de meeste materialen zijn maar beperkte hoeveelheden aanwezig. Leerlingen ontdekken soms dat het

materiaal waarmee zij aan de slag willen 'bezet' is. Zo leren zij materialen delen of samen gebruiken. De leerlingen leren dat ze soms even moeten wachten of een andere keus moeten maken. Ook dat is sociaal leren. Als een leerling klaar is met het werk ruimt hij het materiaal op en zet het weer terug op zijn plek, zodat een volgend kind het ook weer weet te vinden.

3.2 DAGINDELING ONDERBOUW, MIDDENBOUW EN BOVENBOUW

De onderbouwgroepen hebben elke dag één of meer groepslessen. Dit kan met de hele groep, of met een deel van de groep zijn. Leerlingen krijgen verder individuele (materiaal)lessen uit de lees- of rekenkast, of gaan bijvoorbeeld aan het werk in de bouwhoek, poppenhoek of aan de knutseltafel. Vaak staat er in de klas een belangstellingstafel met materialen die horen bij een project: jaargetijden, de boerderij, insecten, enzovoort. In de onderbouw wordt soms in de kring (met een groepsles) begonnen, maar meestal direct gestart met de montessoriwerktijd.

In de midden- en bovenbouw wordt verwacht dat de leerlingen 's morgens beginnen met het inplannen van de werkjes die zij die dag willen of moeten doen, tijdens de montessoriwerktijd. Naast de individuele lesjes worden er uiteraard ook groepslessen gegeven. Zowel met de basisvakken zoals lees-, spelling- en rekeninstructie als met de creatieve vakken zoals muziek, tekenen en handvaardigheid en de wereldoriënterende vakken.

De manier van lesgeven in de onder-, midden- of bovenbouw lijkt dus erg op elkaar. Uiteraard zijn er voor alle bouwen momenten waarop gegeten - en buiten gespeeld wordt.

3.3 DE LEERSTOF

De leerlingen werken op verschillende manieren aan de leerstof. Daarbij worden montessorimaterialen gebruikt. Verder wordt gebruik gemaakt van diverse hulpmaterialen en methoden die voor het montessorionderwijs worden aangepast. Ook wordt gewerkt met touchscreens en computers. Wij maken gebruik van educatieve programma's die een aanvulling vormen op het lesstofaanbod. Wij leren globaal welke mogelijkheden digitale informatiemedia hebben. Voor het gebruik van internet in school zijn afspraken gemaakt. Deze zijn vastgelegd in ons protocol "Internetjes".

Taal, lezen, schrijven

In de onderbouw stimuleert de leerkracht de leesvoorwaarden en de woordenschat van de leerlingen. Voorbeelden van dagelijkse taalactiviteiten zijn: vertellen en voorlezen van verhalen in de kring, rijmen, hakken - en plakken van woorden, leren van liedjes en gedichtjes. In namenlesjes en geheugenspelletjes met materialen krijgt elke leerling aangeboden wat hij nodig heeft en waar de belangstelling naar uit gaat. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de 'klankkast'. Dat is een speciaal ontwikkeld taalkastje, waarin deze taalactiviteiten verwerkt zijn.

Er zijn speciale materialen om letters te leren lezen en schrijven. Zo kunnen met de letterdoos woorden en zinnen worden gelegd bij voorwerpjes. In de onderbouw gebruiken we leesletters en schrijf-letters. De fijne motoriek wordt gestimuleerd door oefeningen van het schrijfatelier via de methode 'Novoskript' en door het montessorimateriaal, zoals de omtrekfiguren en de schuurpapieren letters.

In de middenbouw gaat dit lees- en schrijfproces verder. Vanaf groep 3 wordt gewerkt met de methode "Veilig Leren Lezen". Deze methode gaat uit van globaal woorden (hele woorden) en biedt extra stof en extra materialen om de leerlingen nog soepeler het lezen aan te leren. Hierin zit ook veel groepsinstructie. Deze instructie vormt een goede basis voor de verdere leesontwikkeling.

In de groepen 4 t/m 8 gaan we verder met (voortgezet) technisch lezen. Hiervoor gebruiken we de een deel van de methode “Estafette NIEUW”. Dit is een vervolg op de methode “Veilig Leren Lezen”. Naast de groepsinstructie die gegeven wordt, lezen alle kinderen op hun eigen niveau.

Tegelijk met het lezen, leren de kinderen schrijven vanaf groep 3. Als kinderen er aan toe zijn, kunnen zij ook al beginnen met schrijven in de onderbouw. Zodra de leerlingen lezen en schrijven beheersen, maken we een begin met spelling. De spellingmethode “Spelling op Maat” wordt gebruikt voor de groepen 4 t/m 8. De leerlingen houden regelmatig spreekbeurten, boekbesprekingen, gesprekken en zij doen verschillende taalactiviteiten. De leerkrachten bieden (individuele) lesjes over het maken van opstellen en verhalen, begrijpend lezen, ontleden en woordbenoemen.

Ook in de bovenbouw houden de leerlingen voordrachten over een boek of een zelfgekozen onderwerp. Zij leren de presentaties van zichzelf en anderen kritisch te bekijken. Opbouwende kritiek met ‘tips en tops’, vragen en opmerkingen, leiden vaak tot levendige discussies. Daarin worden andere vormen van taalgebruik aangeleerd zoals argumenten gebruiken en weerleggen.

Schriftelijke vaardigheden worden met de montessori-taalset “Taal: Doen!” geoefend: spelling, redekundig en taalkundig ontleden, schrijven van verhalen en gedichten. Ook begrijpend - en studerend lezen en taalexpressie (zoals drama) komen regelmatig aan de orde. “Taal: Doen!” is in schooljaar 2016-2017 ingevoerd in zowel de middenbouw als de bovenbouw. In de bovenbouw wordt gewerkt met de methode “Begrijpend en studerend lezen voor het montessorionderwijs” en met actuele thema’s uit “Kidsweek” waar wij als school een abonnement op hebben.

Rekenen

Het rekenwerk dat wij aanbieden aan de kinderen is gebaseerd op de methode “Rekenrijk” in samenhang met montessorimaterialen. De leerkracht geeft, waar nodig, een individuele- of groepsles.

In de onderbouw gaan de leerlingen tellen en rekenen met het montessorimateriaal. Dat geeft hen een heel concrete ondersteuning in hun natuurlijke behoefte begrip te krijgen van getallen en hoeveelheden. Door met het materiaal te spelen en te werken, leren zij (vaak onbewust) allerlei rekenkundige begrippen en inzichten.

In de middenbouw worden deels dezelfde materialen en hulpmiddelen gebruikt als in de onderbouw. Montessorimaterialen helpen voort te borduren op wat de leerlingen al weten en ondersteunen de uitbreiding van vaardigheden voor de hoofdbewerkingen optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen. In de middenbouw is de methode “Rekenrijk” op kaart gezet, zodat kinderen hiermee individueel kunnen werken. Hierin is ook het werken met montessorimaterialen opgenomen. Gedurende de schooltijd in de middenbouw, leren de kinderen steeds beter sommen te maken zonder materialen. “Rekenrijk” gaat uit van hoge verwachtingen ten aanzien van de rekenvaardigheid.

In de bovenbouw wordt ook gebruik gemaakt van “Rekenrijk”. Er komen nieuwe rekenkundige bewerkingen, begrippen en inzichten aan de orde: (tiendelige) breuken, procenten, ontbinden in factoren, kwadraten, geometrische figuren, enzovoort. Doordat het onderwijs ook hierbij aansluit op de individuele capaciteiten, werkt de ene leerling regelmatig aan het herhalen en oefenen van de hoofdbewerkingen en een ander aan ingewikkelde (wiskundige) vraagstukken.

Kosmisch onderwijs, wereld oriënterende vakken

“De bedoeling van kosmisch onderwijs”, zegt Maria Montessori, “is de kinderen een heldere kijk te geven op de werkelijkheid en ze de onmetelijkheid van het heelal te laten beleven.”

De wereld waarin kinderen opgroeien verschilt aanzienlijk van die waarin hun ouders en grootouders

opgroeiden. In de huidige samenleving wordt een groot beroep gedaan op de capaciteiten tot informatieverwerking. Kinderen moeten al jong leren omgaan met de informatie die op hen afkomt.

Bij dat leren spelen de leerkrachten een belangrijke rol. Zij zullen naar aanleiding van vragen of belevenissen van kinderen een thema aan de orde stellen. De belangstellingstafel heeft daarin een stimulerende functie: met boeken, illustraties en andere materialen wordt de kinderen een blik op nieuwe onderwerpen geboden, op zo'n manier dat ze worden uitgedaagd zelf initiatieven te nemen, zelf op onderzoek te gaan, zelf informatie over de wereld te verzamelen en te verwerken.

In de onderbouw begint dat veelal met kringgesprekken. Die gaan vaak over de wereld dicht bij het kind: bijvoorbeeld over de seizoenen. Het school-biologisch centrum 'Het Groene Wiel' brengt materialen en beestjes in de klas en vandaaruit geven wij lessen natuureducatie.

In de middenbouw wordt deze lijn voortgezet. Ook hier wordt veel met de leskisten van 'Het Groene Wiel' gewerkt. Groepsgesprekken kunnen gaan over onderwerpen variërend van aardbevingen tot een pasgeboren hondje. Programma's van de Nederlandse Onderwijs televisie ondersteunen het leerstofaanbod. Daarnaast krijgen de vijfde-groepers op vrijdagmiddag, als de jongste middenbouwers vrij zijn, gezamenlijk wereldoriënterende lessen. Tevens zijn veel midden- en bovenbouw kinderen actief in de schooltuintjes tijdens het overblijven tussen de middag.

Inspelen op actuele zaken gebeurt ook. In groepsgesprekken, spreekbeurten en boekbesprekingen of tijdens de lessen, kan van alles ter sprake komen. Met name bovenbouwleerlingen zijn breed geïnteresseerd. De bovenbouw kijkt ook wekelijks naar het school t.v. Weekjournaal. De leerkracht maakt een keuze uit de informatie en laat hen verschillen en samenhangen ontdekken.

Daarnaast is er voor aardrijkskunde een methode "Hier en Daar" in gebruik, waarmee de kinderen in groepjes of individueel aan het werk kunnen. Tevens krijgen de kinderen via een computerprogramma topografie aangeboden en wordt er veel gebruik gemaakt van aardrijkskundelessen die online beschikbaar zijn en / of via school t.v. 'Het Groene Wiel' zorgt, net als in de onder- en middenbouw, voor een deel van de natuureducatie lessen, voor projecten, excursies of gastlessen op hun eigen locatie.

Lichamelijke opvoeding

In de onderbouw krijgen de leerlingen elk dagdeel de ruimte om lekker te bewegen: een kringspelletje, spelen met materialen en toestellen in het speellokaal of buiten.

In de midden- en bovenbouw krijgen de kinderen één keer per week met geclusterde tijd, bewegingsonderwijs. Dit schooljaar worden de lessen verzorgd door een vakleerkracht bewegingsonderwijs. Naast het aanleren van gymnastische vaardigheden gaat het om het ontwikkelen van sportiviteit en samenspel en niet te vergeten het plezier in sport. De tijden van deze lessen verschillen per schooljaar en staan in de Gele Gids. De bovenbouw doet mee met een jaarlijkse sportdag voor alle Wageningse basisscholen en door het jaar heen zijn er teams uit midden- en bovenbouw die meedoen aan allerlei sporttoernooien. Deze zijn buiten schooltijd en vallen onder verantwoordelijkheid van de ouders. Deelname daaraan is afhankelijk van het aantal kinderen en van de assistentie die ouders kunnen geven. (Zie verder: bijzondere activiteiten).

Kunstzinnige vorming en dramatische expressie

In het montessorionderwijs zijn expressieve - en creatieve activiteiten opgenomen in allerlei leerstofonderdelen. In het taalonderwijs wordt bijvoorbeeld aandacht besteed aan gevarieerde creatieve opdrachten, zoals verhalen schrijven, uitbeelden, tekenen, dichten.

Daarnaast zijn er ook lessen handvaardigheid en tekenen. Die worden gegeven door de groepsleerkracht. De kinderen leren allerlei technieken, waarbij de nadruk ligt op de ontwikkeling van

creativiteit. In onze school kennen we ook 't Atelier: kinderen kunnen groepsdoorbrekende activiteiten kiezen, waarbij verschillende technieken worden aangeboden middels 'workshops'. Dit wordt met hulp van ouders georganiseerd.

Verder maakt onze school gebruik van het gevarieerde aanbod vanuit 'Het Kunstmenu'. Verschillende culturele organisaties en zzp'ers doen mee binnen het aanbod voor het Kunstmenu en laten onze kinderen dansen, zingen, gedichten maken, toneel spelen, kennis maken met het verleden, enzovoort. De gemeente Wageningen zorgt hierbij voor de afstemming. Zo komt ieder kind op de school in aanraking met kunst en cultuur. Alle kunstdisciplines (muziek, dans, beeldend en film), taal en cultureel erfgoed kunnen vraaggericht worden ingezet, waar wij als school ook gebruik van maken.

Burgerschap, Humanistisch Vormingsonderwijs en Seksuele diversiteit

Het is van belang dat kinderen actief leren waarom waarden en normen noodzakelijk zijn als je met een heleboel mensen samenleeft. De school wil de kinderen begeleiden naar zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, weerbaarheid en naar een eigen plaats in de samenleving als sociaal voelend mens. Dat is in ons hele onderwijs verweven. Kenmerkend in het montessorionderwijs is de uitdrukking 'vrijheid in gebondenheid'. Wij willen kinderen op een goede manier met vrijheid om laten gaan. Daarbij moeten grenzen gesteld worden. Door klassengesprekken, samenwerken en overleg ervaren kinderen in het montessorionderwijs dat er verschillende meningen zijn, hoe je problemen bespreekbaar maakt en hoe je ze oplost. We leren respect en tolerantie te hebben voor elkaar en dat je dat ook van anderen terug mag verwachten. Zo leren kinderen rekening met anderen te houden. We hebben als school een belangrijke taak als het gaat om waarden en normen en zijn van mening dat ook de ouders hiermee serieus moeten omgaan. Dat betekent dat we van ouders vragen om deze door de school gehanteerde waarden en normen te ondersteunen. Hierbij is ons 'Pedagogisch klimaat' leidend voor 'groot' en 'klein.' Daarbij hanteren wij de onze '10 gouden regels' die schoolbreed gehanteerd worden en zichtbaar zijn voor iedereen.

Daarnaast maken wij gebruik van de methode "Kinderen en hun sociale talenten" als wij vinden dat er extra aanbod nodig mocht zijn. Deze methode richt zich schoolbreed op het ontwikkelen van sociale competenties bij de leerlingen. Soms zal een thema daaruit op schoolniveau worden behandeld, maar ook kunnen leerkrachten zelf thema's kiezen op grond van wat in de eigen klas van belang is. Het hele schooljaar door, besteden we regelmatig aandacht aan de omgang met elkaar en aan de gemaakte afspraken daarover. De kinderen worden actief betrokken bij het oplossen van conflicten en aangesproken op hun verantwoordelijkheid en zelfstandigheid. Het is belangrijk om hierbij vertrouwen in de kinderen te tonen. Om de sociale vaardigheden (schoolbreed) in kaart te brengen van de kinderen, gebruiken wij het observatie instrument SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst) in de groepen 3 t/m 8. Tevens gebruiken wij de leerling SCOL in de bovenbouw. In de onderbouw wordt het observatie instrument "Kijk" gebruikt. Ook maken wij gebruik van het lespakket van de Rutgerstichting 'Relaties en Seksualiteit'.

Op school staat het thema 'De Veilige school' één keer per jaar centraal op de agenda in elke groep. In deze week wordt er extra aandacht besteed aan de schoolregels (de 10 gouden regels) en deze worden uitgebreid besproken. Ook de afspraken tijdens het overblijven worden dan opgefrist. Uiteraard wordt aan deze onderwerpen het heel jaar uitgebreid aandacht besteed.

Kinderen leren vanuit het leerstofaanbod, door projecten of het maken van eigen werkstukken over andere culturen. Daarnaast houden wij jaarlijks een actie voor een goed doel. Wij kiezen de actie zo dat er ook terugkoppeling kan plaatsvinden wat er met het geld gedaan is. Deze terugkoppeling helpt bij de kinderen een maatschappelijke betrokkenheid te ontwikkelen en een gevoel dat zij wat kunnen betekenen.

Daarnaast hebben wij op school een docent voor Humanistisch Vormingsonderwijs voor de groepen 3 t/m 8. Humanistisch Vormingsonderwijs (HVO) is sociale levenskunde. In de lessen begeleidt de vakdocent HVO de kinderen bij het ontwikkelen van een persoonlijk levensbeschouwelijk kompas en een open houding. De algemene doelstelling is erop gericht dat leerlingen kritisch en creatief leren omgaan met vragen over waarden en normen. Kinderen leren zelfstandig een oordeel te vormen en te handelen, zodat ze daarover verantwoording kunnen afleggen en ze bewust zin- en vormgeven aan het eigen leven en dat van anderen. Er wordt gewerkt aan sociale- en morele ontwikkeling en geestelijke gezondheid;

kernpunten **sociale ontwikkeling**:

- je in een ander verplaatsen
- samenwerken
- sociale vaardigheden
- vragen stellen, luisteren, antwoorden

kernpunten **morele ontwikkeling**:

- leerlingen worden zich meer bewust van eigen meningen, gevoelens, overtuigingen en keuzes en leren die ook te verwoorden en te beargumenteren
- leerlingen worden zich bewust van hun eigen opvattingen en opvattingen van de ander over goed en kwaad en daaruit voortvloeiende consequenties in keuzes, houding en gedrag

kernpunten **geestelijke gezondheid**:

- keuzes durven maken
- anderen kunnen aanvaarden zoals ze zijn
- respectvol om leren gaan met seksualiteit en met (seksuele) diversiteit
- verantwoordelijkheid kunnen nemen voor het welzijn van anderen

3.4 BIJZONDERE ACTIVITEITEN

De onder- en middenbouwgroepen gaan elk jaar een dag op schoolreis; de bovenbouwgroepen gaan aan het begin van elk jaar enkele dagen op schoolkamp en vindt de sportdag plaats. Tegen het einde van het schooljaar gaan de bovenbouwgroepen een keer zwemmen.

Er zijn tijdens het schooljaar verschillende activiteiten in samenwerking met 'Het Groene Wiel' (Het Groene Wiel verzorgt projecten in het kader van natuur- en milieu educatie), 'Het Kunstmenu' (voor kunstzinnige vorming), de lokale bibliotheek en het 'Comité 4/5 mei'.

Sportclubs uit Wageningen organiseren verschillende toernooien buiten schooltijd, bijvoorbeeld voor dammen, schaken, voetbal en korfbal, zwemmen, de avondvierdaagse, enz. In de loop van het schooljaar worden de data aan ons bekend gemaakt. Dan melden wij deze in de Nieuwsbrief en op de website van de school.

Tijdens het schooljaar zijn alle groepen een keer aan de beurt voor het 'Open Podium'. De kinderen mogen dan hun talenten aan elkaar laten zien middels een optreden. Elke keer zijn er drie groepen aan de beurt die dit verzorgen. De andere groepen, en de ouders van de optredende groepen, zijn welkom om te komen kijken. Een bijzondere ervaring iedere keer met alle kinderen samen. Groep 8 verzorgt traditiegetrouw aan het eind van het schooljaar een afscheidsvoorstelling.

Uiteraard zijn er nog meer bijzondere activiteiten, maar dit zijn de meest in het oog springende. Een enkele keer kost een activiteit geld, los van de ouderbijdrage. Dat is altijd het geval bij schoolreizen en schoolkamp.

4.1 NIEUWE LEERLINGEN

Ouders kunnen hun kind aanmelden bij ons op school. Om te weten hoe de school is en welke sfeer er hangt, kunnen ouders en kinderen de 'Open Dagen' bezoeken. Ouders kunnen ook een afspraak maken met de directeur om te komen kijken en nadere informatie te krijgen. Dat geldt voor ouders van alle kinderen: jonge kinderen die nog geen vier jaar zijn, kinderen van een andere basisschool of die verhuizen. Kennismaking, inschrijving en toelatingsbeleid zijn beschreven in hoofdstuk 7.

Het motto van Maria Montessori : *"Help mij het zelf te doen"*, zegt veel over de manier waarop wij naar de ontwikkeling van kinderen kijken en hoe wij hiermee omgaan. De leerkrachten begeleiden de kinderen naar een zelfstandige manier van werken. Het ene kind is van nature meer zelfstandig dan het andere en de begeleiding zal hierin verschillen. Wij verwachten van ouders dat ook zij dit onderstrepen en hun kind ook begeleiden en stimuleren om zelfstandigheid te ontwikkelen.

4.2 LEERLINGBEGELEIDING

Leerlingbegeleiding binnen de groep

Met individuele- en groepslessen stimuleren en begeleiden de leerkrachten het leerproces van elke leerling. Ze tonen gepaste waardering voor het werk en het gedrag van de leerling, laten merken vertrouwen te hebben in ieders mogelijkheden en zoeken steeds naar wegen om alle leerlingen innerlijk te motiveren. De leerkrachten helpen de leerlingen bij het verwerven van een goede werkhouding en zij observeren hun ontwikkeling en vorderingen en sturen bij waar nodig. Twee keer per jaar krijgen de kinderen een verslag mee, waarna er een oudergesprek plaatsvindt. Als er tussentijds aanleiding is om een extra afspraak te maken, gebeurt dit ook.

De leermiddelen worden zo gekozen dat zij voldoen aan de Kerndoelen Basisonderwijs en worden zo uitgewerkt, dat leerlingen naar eigen behoefte, in eigen tempo en op eigen niveau kunnen werken.

Er zijn doelen omschreven voor de overgang naar midden- en bovenbouw. Als een leerling deze doelen niet haalt, kan een bouwverlenging worden overwogen. In het montessorionderwijs is dit minder ingrijpend dan op andere scholen: de betreffende leerling hoeft niet alle leerstof van een heel jaar over te doen, maar gaat verder waar het gebleven is. Vooral die onderdelen die het nog niet goed beheerst, worden geoefend. Uiteraard wordt er dan ook nog steeds aandacht aan andere onderdelen besteed. Omgekeerd is het ook mogelijk dat een leerling zó snel door de leerstof gaat, dat vervroegde plaatsing in een volgende groep denkbaar is. Een besluit hierover valt echter pas nadat nadrukkelijk de sociaal-emotionele gevolgen voor het kind meegewogen zijn.

Dagelijks volgt de leerkracht de vorderingen van de leerlingen. Dat gebeurt door observatie van motoriek, sociale omgang, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, concentratie en werkhouding. De leerkracht kijkt het werk van leerlingen na, zowel werk dat met materiaal is gedaan, als schriftelijk werk. Op een montessorischol is nakijken veel meer dan het simpel aanstrepen van een 'fout'. De leerkracht let vooral op wat goed gegaan is: dat krijgt de nadruk. Verder streept de leerkracht alleen die fouten aan die de leerling, gezien de fase van ontwikkeling waarin het verkeert, met begrip kan corrigeren.

Daarnaast heeft het nakijken in het montessorionderwijs een andere dimensie: montessorimateriaal maakt vaak 'controle van de fout' mogelijk. Het meeste montessorimateriaal is zo vervaardigd, dat het uitsluitend op die bedoelde manier gebruikt kan worden en dat de leerlingen verkeerde resultaten

onmiddellijk zelf ontdekken. Heel veel materialen zijn zelf corrigerend. Tevens is het mogelijk dat de leerlingen schriftelijk werk zelf nakijken. Dit gebeurt in overleg met de leerkracht.

De leerkracht observeert ook accuratesse en inzet; ze kijkt of het kind op zijn eigen niveau heeft gewerkt en of het zijn eigen capaciteiten optimaal heeft gebruikt. Bij een werkstuk wordt vooral gekeken naar de inhoud, gebruik van bronnen en presentatie.

De leerlingen krijgen soms huiswerk mee: soms vindt het kind het leuk om huiswerk mee te nemen. Ook kan de hulp van ouders ingeroepen worden, bijvoorbeeld om met het kind de tafels te oefenen. De voorbereiding van een werkstuk of spreekbeurt kan deels of geheel thuis gebeuren.

Toetsen en observeren

Naast het beeld dat de leerkracht vormt van de ontwikkeling van de individuele leerling, gebruiken wij ook onafhankelijke meetinstrumenten en observatiemodellen om de leerlingen te volgen.

In de onderbouw gebruiken wij het 'Kijk-leerlingvolgsysteem'. Dit beschrijft sociale, motorische en cognitieve vaardigheden. Doordat het een genormeerd systeem is, kan je zien welk gedrag rond welke leeftijd te verwachten is en dat wordt vergeleken met de ontwikkeling van het kind. Het geeft ook inzicht wanneer het kind toe is aan de middenbouw. In de onderbouw nemen we tevens Cito-toetsen Rekenen - en Taal voor kleuters af.

Vanaf groep 3 worden de kinderen regelmatig getoetst op gebied van technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Dit regelmatig toetsen is onderdeel van het leerlingvolgsysteem. Er worden zowel methode gebonden toetsen gebruikt als methode onafhankelijke toetsen (CITO LOVS *Leerling Ontwikkelings Volg Systeem*). Daarnaast gebruiken wij het SCOL (Sociale Competentie Observatie Lijst). De intern begeleider en de leerkracht bespreken de toetsresultaten en overwegen samen of bepaalde kinderen extra zorg nodig hebben, op welke wijze dat moet en hoe dat vorm krijgt.

Van elke leerling wordt, de gehele schoolperiode, een leerlingdossier bijgehouden, met o.a. verslagen, toets gegevens, handelingsplannen en resultaten van extra onderzoeken. (Zie paragraaf 4.7.)

De adviezen die gegeven worden in verband met het voortgezet onderwijs, worden mede bepaald door de uitslagen van het LOVS en de observaties van de leerkracht. Eind april neemt onze school de IEP toets af bij groep 8. Dit onderzoek, is een cotan gecertificeerde eindtoets die de inspectie verplicht stelt. Na dit eindonderzoek kan het advies voor het voortgezet onderwijs eventueel bijgesteld worden. Wij verwijzen u ook naar onze website, waar ons toetsbeleid te vinden is.

Leerlingbegeleiding buiten de groep

Binnen de groep kan er veel opgevangen worden als het gaat om begeleiding van de kinderen, ook als het om iets extra's gaat. Soms is het echter wenselijk om extra begeleiding te geven buiten de groep. Hier is niet altijd formatie voor en verschilt per jaar. Als de mogelijkheid er is, dan zullen we dit ook inzetten voor extra, *tijdelijke* ondersteuning. Dit zal voornamelijk in de midden- en bovenbouw worden ingezet. De leerkracht en de intern begeleider bepalen, onderbouwd met de ontwikkelings- en toets gegevens van de leerling, wie voor extra ondersteuning in aanmerking komt.

Tijdelijke ondersteuning geldt voor kinderen die extra instructie en tijd nodig hebben om zich de leerstof eigen te maken. Zo kan er bijvoorbeeld een spellinggroepje geformeerd worden, waarin meerdere leerlingen extra ondersteuning krijgen voor de spellingcategorieën die zij nog onvoldoende beheersen. Deze ondersteuning wordt ook ingezet voor kinderen die al een enorme ontwikkelingsvoorsprong hebben, maar op een andere manier ondersteuning nodig hebben, zoals het 'leren leren'. Voor deze kinderen hebben we een 'plusgroep' gecreëerd.

Zie ook hoofdstuk 2.2 waarin de verschillende functies, rollen en taken van dit schooljaar 2018-2019 staan vermeld van de teamleden en de Gele Gids.

4.3 DE VERSLAGGEVING VAN VORDERINGEN EN TUSSENOPBRINGSTEN

In alle groepen registreert de leerkracht de vorderingen en de observaties van de kinderen. Vanaf de middenbouw leert de leerling zelf overzicht te krijgen over het eigen werk door middel van een (week)planning. De kinderen in de midden- en bovenbouw werken aan de hand van werkoverzichten en een (week)planning. Zij worden gestimuleerd om het werk steeds meer over een iets langere periode in te plannen naarmate ze ouder worden of hier al aan toe zijn. De kinderen hebben veel baat bij deze administratie, zeker als een kind moeite heeft met zijn werkhouding. De kinderen kunnen, in overleg met de leerkracht, hun eigen doelen formuleren en na afloop zelf constateren of ze die bereikt hebben. Als dat niet gelukt is, bespreken ze de oorzaken daarvan met de leerkracht. Daardoor leren ze bewuster om te gaan met tijd en effectiviteit. Het ene kind zal hierbij meer begeleiding nodig hebben dan het andere kind.

Vanaf dit schooljaar is het nieuw dat wij met leerlijnen gaan werken en deze tevens gaan gebruiken als registratie. In deze leerlijnen staan per vakgebied de doelen en tussendoelen beschreven en welke werkjes/ materialen er gebruikt kunnen worden om te deze doelen te bereiken. Langzaamaan willen wij overgaan naar het werken met deze leerlijnen voor alle basisvakken. Deze leerlijnen maken het voor zowel de kinderen als de leerkrachten heel inzichtelijk waar een kind staat in zijn ontwikkeling en wat de volgende stap zal zijn. Hierdoor krijgen de kinderen nog meer eigenaarschap over hun eigen werk en ontwikkeling. Het ontwikkelen van deze leerlijnen is een meerjarig proces dat geleidelijk aan ingevoerd zal worden per vakgebied.

Verder krijgen de kinderen vanaf groep 2, tweemaal per jaar een verslag mee naar huis. Ook in groep 1 krijgen de kinderen een verslag mee als zij al langer dan een half jaar onderwijs hebben genoten. Het verslag is verdeeld in verschillende ontwikkelingsgebieden. Het verslag wordt met u besproken tijdens de oudergesprekken. Tevens wordt bij het verslag een uitdraai toegevoegd van de resultaten van uw kind betreffende de landelijk genormeerde toetsen, zoals genoemd in 4.2 en in ons toetsbeleid.

Tussenopbrengsten

Uiteraard worden de leeropbrengsten gedurende de gehele schoolperiode zorgvuldig gemonitord. De onderwijsinspectie heeft bij bepaalde toetsen in bepaalde leerjaren normen gesteld. Vanaf 2016 zijn deze normen losgelaten, aangezien de inspectie ook ziet dat de ontwikkeling van een kind grillig kan verlopen. Uiteindelijk gaat het om de uitstroom na acht jaar onderwijs.

Als school hebben wij onze eigen streefdoelen opgesteld die zeer ambitieus zijn en een stuk hoger liggen dan de vroegere normen van de inspectie die de ondergrens vormden.

De resultaten van deze tussenopbrengsten van elk kind, worden bij de verslagen gevoegd.

4.4 HET CONTACT MET DE OUDERS

Voordat uw kind op school komt, is er eerst een kennismakingsgesprek met u als ouders en de directie geweest. Zo heeft u al veel informatie over de school kunnen ontvangen. Ongeveer een maand voordat uw kind daadwerkelijk start, is er ook een kennismaking met de leerkracht waarbij uw kind in de groep geplaatst wordt. De leerkracht maakt de ouders en het kind wegwijs in de groep en de school. Een week of zes na de eerste schooldag, nodigt de leerkracht de ouders uit voor een gesprek over hoe de eerste periode van gewenning verloopt. Soms legt de leerkracht van de onderbouw een huisbezoek af.

Alle kinderen krijgen twee keer per jaar een verslag mee naar huis, dat als basis dient voor het gesprek dat de leerkracht heeft met hun ouders. Als een kind net op school is in groep één, krijgt het nog geen verslag mee. U wordt dus twee keer per jaar uitgenodigd voor een oudergesprek.

Naast de reguliere gesprekken, kunnen er ook andere gesprekken plaatsvinden. Van onder- tot bovenbouw geldt: de leerkracht neemt, als daar aanleiding toe is - bijvoorbeeld omdat gedrag, werkhouding of vorderingen van een kind opmerkelijke veranderingen vertonen - contact op met de ouders. Andersom kan het ook: u kunt als ouders contact opnemen met de leerkracht als u vindt dat daar aanleiding toe is.

4.5 DOORSCHUIFREGELING EN DOORSCHUIFDAG

In het Montessorionderwijs blijven kinderen drie jaar in een bouw, dat kan in de onderbouw korter zijn of langer zijn, naar gelang het kind is ingestroomd als het vier jaar is. In principe gaan de kinderen naar de volgende bouw, als ze er aan toe zijn. Deze overgang vindt over het algemeen plaats na de zomervakantie. We streven ernaar de groepsindeling in mei/ juni bekend te maken. In het voorjaar krijgen de kinderen uit groep 2 en 5 een brief mee naar huis, waarin we de ouders vragen hun voorkeur voor een bepaald vriendje of vriendinnetje van hun kind kenbaar te maken en eventueel andere specifieke zaken die van belang kunnen zijn bij de indeling. Aan de hand hiervan en met de informatie van de groepsleerkrachten gaan we aan de slag met de indeling. Bij de definitieve samenstelling van de groepen spelen de volgende overwegingen een rol:

- het evenwicht van de groep in de heterogeniteit;
- verdeling van het aantal jongens en meisjes over de groepen;
- de hoeveelheid kinderen per groep;
- in principe geen broertjes en zusjes bij elkaar;
- organisatorische beperkingen en mogelijkheden, zoals gelijkmatige instroom over het hele jaar;
- evenredigheid van de onderwijsleerkrachten: niet teveel kinderen in een groep die extra aandacht nodig hebben;
- overige bijzondere zaken.

Pas na deze overwegingen kijken wij naar persoonlijke wensen. Zo kan het zijn dat uw kind graag bij een vriendje of vriendinnetje in de groep wil. Als u dit aangegeven heeft via het briefje en wij bovengenoemde criteria hebben kunnen aanhouden, hoeft dit geen probleem op te leveren en kan wellicht aan deze wens worden voldaan, maar het kan ook niet gehonoreerd worden. Bovenstaande criteria wegen zwaar bij de indeling. Heel af en toe krijgen wij ook wel eens een voorkeursvraag t.a.v. de leerkracht. U begrijpt dat hier geen rekening mee gehouden kan worden. U kunt er vanuit gaan dat alle leerkrachten professionals zijn bij wie uw kind in goede handen is.

Als de indeling bekend is, draaien alle groepen een woensdagochtend volgens de nieuwe indeling: de doorschuifdag. De datum hiervan staat op de jaarkalender.

4.6 DE OVERGANG NAAR HET VOORTGEZET ONDERWIJS EN EINDOPBRENGSTEN

In januari krijgen de leerlingen van groep 8 informatie over de scholen voor Voortgezet Onderwijs (VO). In deze periode zijn ook de open dagen van het VO. Wij adviseren ouders en kinderen op eigen gelegenheid meerdere scholen te bezoeken. Uiteraard kunnen de VO scholen ook al bezocht worden als het kind in groep 7 zit, mocht daar behoefte aan zijn. De gesprekken over de mogelijkheden van het VO vinden plaats in november en in februari. Tijdens deze gesprekken wordt gesproken met ouders én kind. Daarbij worden argumenten voor de schoolkeuze op een rij gezet voor het advies.

In maart bespreken ouders en leerkracht bij welke school voor VO het kind wordt aangemeld. Voor het VO telt het advies van de basisschool zwaar. Dat advies is gebaseerd op de observaties en ervaringen van de leerkracht en op de gegevens uit het leerlingvolgsysteem. De school geeft een advies over wat naar haar idee de beste vorm van VO voor een leerling is, maar de ouders maken de schoolkeuze. In sommige gevallen wordt het kind op de school voor VO nogmaals getoetst voor plaatsing. Dit is volgens het beleid van het VO. Tevens voeren een paar scholen een toelatingsgesprek voor speciale leerstromen, bijvoorbeeld het Nieuw Gymnasium of het tweetalig onderwijs. Daarnaast is er vanuit onze bovenbouwleerkrachten, naast het onderwijskundig rapport, een 'warme' overdracht met de brugklasmentoren van het VO.

Als school ontvangen wij drie jaar lang, vanuit het voortgezet onderwijs, rapportages van de kinderen die van onze school zijn ingestroomd. Naast deze terugkoppeling neemt het voortgezet onderwijs soms contact met ons op om een oud leerling van ons te bespreken als daar aanleiding toe is.

In de schema's hieronder ziet u de uitstroom naar het VO van de afgelopen 3 jaar en schoolscores van de eindtoetsen van de afgelopen 5 jaar. Daarbij ziet u ook dat het ene jaar het groepsgemiddelde hoger ligt dan het andere jaar. Dit doet niets af aan de individuele prestaties van de kinderen. Wat wij vooral belangrijk vinden, is dat de kinderen nog steeds op de juiste plek zitten in het VO dat past bij hun *eigen* niveau/ontwikkeling en dat overeenkomt met het advies vanuit onze school. De rapportages en terugkoppelingen vanuit het VO bevestigen dit ook en daar zijn wij trots op als school!

Uitstroom type VO: aantal leerlingen + percentage	2016	2017	2018
gymnasium	11 lln. 40 %	7 lln. 26 %	6 lln. 18 %
VWO/ VWO tweetalig/ technasium	0 lln. 0 %	2 lln. 8 %	0 lln. 0 %
HAVO/VWO	13 lln. 46 %	4 lln. 14 %	13 lln. 38 %
HAVO	0 lln. 0 %	2 lln. 8 %	1 lln. 3 %
HAVO OP VSO	0 lln. 0 %	2 lln. 8 %	0 lln. 0 %
HAVO/VMBO theoretische leerweg	2 lln. 7 %	3 lln. 10 %	12 lln. 35 %
VMBO theoretische leerweg	0 lln. 0 %	2 lln. 8 %	0 lln. 0 %
VMBO kader/basis leerweg	2 lln. 7 %	3 lln. 10 %	1 lln. 3 %
VMBO basisgerichte leerweg	0 lln. 0 %	1 lln. 4 %	0 lln. 0 %
VMBO Praktijkonderwijs	0 lln. 0 %	0 lln. 0 %	1 lln. 3 %
Schakelklas	0 lln. 0 %	1 lln. 4 %	0 lln. 0 %
Totaal	28 lln. 100 %	26 lln. 100 %	34 lln. 100 %

schoolscore eindtoets groep 8	Drempel toets 2014	Drempel toets 2015	IEP Toets 2016	IEP Toets 2017	IEP Toets 2018
Montessorischool Wageningen	536,8	538,4	88	80,3	86,6
Landelijk gemiddelde	534,7	536,9	80	78,3	81

4.7 ZORGSTRUCTUUR

Om kinderen optimaal te kunnen begeleiden hebben wij een zorgstructuur gecreëerd, zodat wij alle kinderen goed in beeld hebben en adequaat kunnen handelen op het moment dat dit nodig is. Zo kunnen er specifieke vragen zijn en zorg als het gaat om kinderen die achterblijven in hun ontwikkeling op één of meerdere gebieden. Dit geldt ook voor kinderen die een extreme ontwikkelingsvoorsprong hebben. Daarbij spelen de leerkracht en de intern begeleider (IB) een belangrijke rol evenals u als ouders.

Wij onderscheiden een viertal fasen van zorg die hieronder uiteengezet zijn. Vanaf 1 augustus 2014, waarin de wet op het passend onderwijs ingevoerd is, spelen deze fasen een belangrijke rol.

1. De fase van signalering:

De (specifieke) onderwijsbehoeften van leerlingen worden op verschillende manieren signaleerd:

- Bij nieuwe leerlingen ontvangt de directeur een signaal van ouders of van de school van herkomst, als er sprake is van een kind met specifieke onderwijs behoeften.
- De leerkracht signaleert in zijn groep dat een leerling zich niet ontwikkelt conform de verwachtingen. De leerkracht merkt dat aan het gedrag en/of aan de prestaties. Ook signaleert de leerkracht systematisch met behulp van bijvoorbeeld observaties, toetsuitslagen en het leerlingvolgsysteem. Wij gebruiken als school methodeonafhankelijke toetsen en observatielijsten om een objectief beeld van de ontwikkeling van uw kind te krijgen. Hiervoor gebruiken wij het Cito Leerling Volg en Observatie Systeem de volgende toetsen: Taal voor kleuters, Rekenen voor kleuters, Technisch- en Begrijpend lezen, Rekenen en Wiskunde, Spelling.
- Ouders geven bij de leerkracht aan dat ze vragen of zorgen hebben m.b.t het functioneren of het welbevinden van hun kind.
- Ook de IB kan specifieke onderwijsbehoeften bij een kind of groep signaleren. Daartoe ontvangt de IB 2 keer per schooljaar (in februari en in juni/juli) informatie van de leerkrachten over de ontwikkeling van de kinderen: de evaluatie van de groepsoverzichten, de toets-overzichten van het Cito leerlingvolgsysteem en individuele handelingsplannen. Drie keer per schooljaar (aug/sept, februari en juni/juli) vindt er een groepsbespreking plaats waarin de groepsoverzichten van de leerkrachten worden besproken door IB en de groepsleerkracht. Dan wordt afgesproken of een verdere analyse nodig is van specifieke problemen van individuele leerlingen. In dat geval wordt een afspraak gemaakt voor een leerlingbespreking.

2. De fase van analyse

Tijdens deze fase wordt het probleem besproken en de verschillende factoren die een rol kunnen spelen worden in beeld gebracht.

Soms blijkt dat er meer informatie nodig is om tot gerichte interventies te kunnen komen.

Deze informatie kan op verschillende manieren verkregen worden:

- uit informatie die de ouders aanleveren;
- uit rapportages die er in het verleden gemaakt zijn;
- uit gegevens van derden die met het kind werken of gewerkt hebben;
- door observaties;
- door een pedagogisch- didactisch onderzoek;
- onderzoek door externen.

De leerkracht analyseert de problemen zelf, of schakelt de IB in. Tijdens de leerlingbespreking worden zowel positieve als belemmerende factoren in beeld gebracht. Leerlingen worden altijd besproken vanuit verschillende perspectieven: kind kenmerken, schoolfactoren (o.a. leerkrachtkenmerken en groepskenmerken) en omgevingsfactoren (o.a. het gezin).

De leerlingbespreking moet leiden tot heldere conclusies over de onderwijs- en begeleidingsbehoeften van de leerling en leidt tot afspraken en aanknopingspunten voor verder planmatig handelen.

Aan de leerlingbespreking nemen de leerkracht en de IB deel. Ook kan het 'ondersteuningsteam' van het samenwerkingsverband hulp bieden. (zie hoofdstuk 4.8)

3. De interventiefase

In deze fase wordt vastgesteld welke interventies of acties nodig zijn en wie deze wanneer gaat uitvoeren. Dit wordt vastgelegd in een groepsplan, handelingsplan of plan van aanpak.

In het plan wordt vastgelegd wat de doelen zijn van de interventie, in welke periode deze moeten worden bereikt, welke activiteiten worden ondernomen om de doelen te bereiken, wie wat, wanneer en waar uitvoert en op welke wijze geëvalueerd wordt.

In de orthotheek van de school literatuur, materialen en middelen verzameld die de basis kunnen vormen voor het handelen van leerkrachten bij het begeleiden van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Na de interventiefase wordt geëvalueerd.

4. De evaluatiefase

In deze fase wordt vastgesteld of de interventies het beoogde resultaat hebben. In elk handelingsplan wordt omschreven wanneer, met wie en met behulp van welke instrumenten de evaluatie zal plaatsvinden. Voor leerlingen met structurele specifieke onderwijsbehoeften wordt een begeleidingsplan (eventueel met handelingsplan) opgesteld. De evaluatie van dit plan vindt 2 keer per schooljaar (na ongeveer 4 en 8 maanden) plaats in een multidisciplinair team (ouders, leerkracht, intern begeleider en eventueel een ambulante begeleider, zorgcoördinator of de schoolmaatschappelijk werker). De leerkracht evalueert het begeleidingsplan tussendoor en stelt dit eventueel bij. Tijdens de evaluatie wordt vastgesteld of de doelen bereikt zijn en welke factoren daarbij een rol speelden. Er wordt vervolgens een besluit genomen over voortgang. Het kan zijn dat het kind geen specifieke ondersteuning of begeleiding meer nodig heeft en dan wordt het traject afgesloten.

Het kan ook zijn dat er een vervolg moet komen en dan vindt opnieuw probleemanalyse plaats. De gegevens die zijn voortgekomen uit de evaluatie vormen de basis voor de verdere analyse. Dit geeft het cyclisch proces van het planmatig werken op school weer.

Betrokkenheid van ouders / verzorgers

We betrekken de ouders vanaf het begin, vanaf de fase van signalering, in het traject van leerlingbegeleiding. De ouders brengen belangrijke informatie in, die van belang is voor de voortgang van het traject en de keuzes die daarin gemaakt worden. De ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind en zijn dus partner bij de keuzes die gemaakt worden tijdens het traject. Het doel van de gesprekken met ouders is dan ook altijd: afstemming te bereiken over de onderwijs- en begeleidingsbehoeften van kinderen.

Gegevens van leerlingen, verslagen van oudergesprekken en onderzoeksverslagen worden zorgvuldig opgeslagen in een leerling dossier. De privacy van leerlingen is gewaarborgd.

Ouders worden minimaal 2 keer per schooljaar door de leerkracht uitgenodigd voor een rapportagegesprek over hun kind (februari/maart en juni/juli). Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat ouders, leerkrachten, de intern begeleider of de directeur van de school een andere afspraak voor een gesprek maken.

4.8 SAMENWERKINGSVERBAND RIJN & GELDERSE VALLEI; PASSEND ONDERWIJS

Onze school en passend onderwijs

Gelukkig gaat het met de meeste kinderen goed op school. Maar wat als een kind – om welke reden dan ook – meer ondersteuning nodig heeft? Dan gaat de leerkracht uiteraard in overleg met ouders, of andersom. Samen met de intern begeleider wordt gezocht naar de meest passende onderwijssteuning, zodat een kind zich optimaal kan ontwikkelen, zoals in het voorgaande hoofdstuk is beschreven.

Onze school en/in het samenwerkingsverband

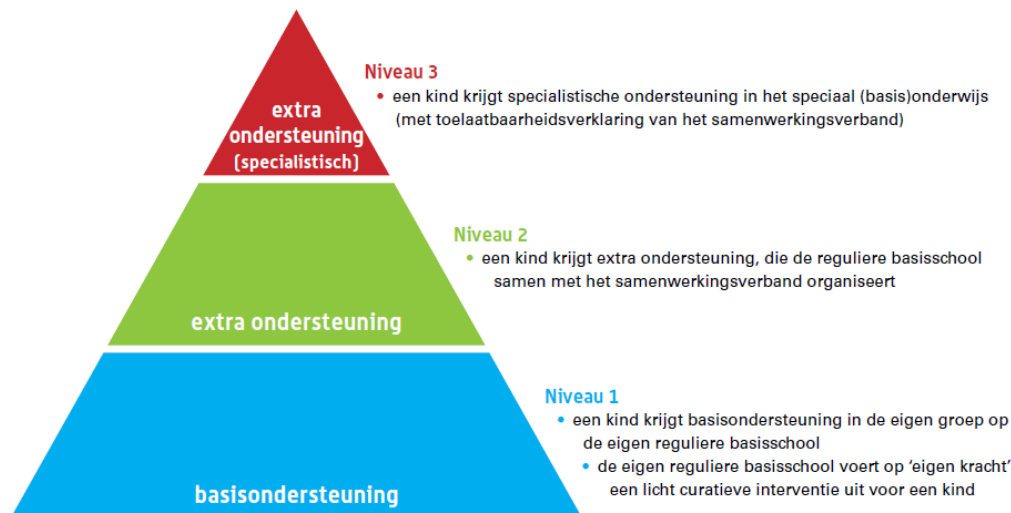
Ons schoolbestuur werkt met andere schoolbesturen in de regio samen in het samenwerkingsverband primair onderwijs Rijn & Gelderse Vallei. In totaal 35 schoolbesturen zorgen er samen voor dat ieder kind in de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen kan rekenen op passend onderwijs. De samenwerkende schoolbesturen doen er alles aan om ervoor te zorgen dat ieder kind in de regio succesvol kan zijn op school.

Passend onderwijs: hoe en wat

Passend onderwijs is niets anders dan onderwijs bieden dat aansluit bij de ontwikkeling van kinderen. Ook als een kind extra ondersteuning of begeleiding nodig heeft. Bijvoorbeeld omdat het leren moeilijker gaat, omdat een kind meer begaafd is en wellicht een uitdaging mist, of omdat extra begeleiding nodig is vanwege een beperking of gedragsproblemen. Vaak kan de leerkracht extra ondersteuning prima zelf bieden, met advies van onze intern begeleider die onderwijsondersteuning coördineert op onze school. Is meer nodig, dan kan onze school een beroep doen op de Steunpunt Consulent van het Regionaal Steunpunt in ons samenwerkingsverband.

Is een kind bij ons – of eventueel op een andere basisschool - echt niet op zijn plek, dan is er speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs dat passend onderwijs kan bieden. Hiervoor is een zogenoemde toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig, dat via ons samenwerkingsverband wordt afgegeven. Vinden ouders, school en twee deskundigen uit het samenwerkingsverband plaatsing in het speciaal (basis) onderwijs nodig en zijn alle betrokkenen het eens hierover, dan is dat voldoende. Zijn betrokkenen het niet eens met elkaar, dan geeft de onafhankelijke deskundigencommissie advies. Het samenwerkingsverband (swv) toetst of het advies op de juiste wijze tot stand is gekomen. Is dat zo, dan wordt het advies overgenomen. Zijn ouders het niet eens met dit besluit, dan kunnen zij een beroep doen op de Geschillenregeling.

In het swv Rijn & Gelderse Vallei hanteren we drie niveaus van ondersteuning:

Hoe dat precies zit – en hoe passend onderwijs verder georganiseerd is in onze regio – staat in het Ondersteuningsplan van ons samenwerkingsverband. Dat is te downloaden via www.swvrjinnengeldersevallei.nl.

Ondersteuningsteam op school

Onze school heeft een ondersteuningsteam. Daarin zitten de leerkracht en de intern begeleider, zo nodig aangevuld met de (school)maatschappelijk werker, de jeugdverpleegkundige en de Steunpunt Consulent. Soms kunnen ook andere externe deskundigen aanschuiven.

Heeft een kind extra ondersteuning nodig, dan maakt dit ondersteuningsteam een 'arrangement' op

maat. Arrangement wil zeggen: een passend onderwijsaanbod met de juiste begeleiding. Vanaf het moment dat een kind extra ondersteuning nodig lijkt te hebben, vullen wij samen met ouders het zogenoemde Groeidocument Handelingsgericht Arrangeren in. Hierin staat wat de ondersteuningsbehoeften van een kind zijn en welk aanbod daarbij het beste past.

Kindkans

Vanaf 1 november 2015 werken alle scholen die deel uitmaken van samenwerkingsverband Rijn en Gelderse Vallei met het online leerling administratieprogramma genaamd 'Kindkans'. Met dit programma beschikken we over een uitermate geschikt instrument om, als dat nodig is, gegevens uit te wisselen tussen school en samenwerkingsverband. We kunnen daardoor sneller extra ondersteuning en toelaatbaarheidsverklaringen die noodzakelijk zijn voor inschrijving in het speciaal (basis)onderwijs aanvragen bij het samenwerkingsverband. De privacy van de kwetsbare persoonlijke gegevens is veel beter beschermd dan in de situatie waarin deze uitwisseling per mail en/of op papier plaatsvindt. Het programma is beschermd met inloggegevens en wachtwoorden en kan slechts door een zeer beperkt aantal mensen in de school worden ingezien. Met de inschrijving van uw kind op onze school heeft u toestemming gegeven om gegevens over uw kind uit te wisselen binnen de school. Iedere school heeft een Ondersteuningsteam, waar de intern begeleider een coördinerende rol bij heeft. Een medewerker van het samenwerkingsverband kan lid zijn van het Ondersteuningsteam, als er voor een leerling extra ondersteuning wordt aangevraagd. Deze medewerker krijgt dan de informatie van het kind te zien. Aan ouders wordt apart toestemming gevraagd voor het delen van informatie, als externe functionarissen uitgenodigd worden voor het Ondersteuningsteam.

Visie op passend onderwijs

De basisvraag voor passend onderwijs in het swv Rijn & Gelderse Vallei is: "wat heeft dit kind nu nodig om tot leren te komen en zich goed te ontwikkelen?" Daarbij past een positieve grondhouding naar kinderen. Over wat elke school in ons samenwerkingsverband minimaal moet bieden aan ondersteuning, hebben de schoolbesturen in onze regio afspraken gemaakt. Zij zien een sterke 'basisondersteuning' letterlijk als dé basis voor passend onderwijs. Oftewel: passend onderwijs gebeurt vooral in de eigen klas, bij de eigen leerkracht en op de eigen school.

Ook zijn afspraken gemaakt waaraan *extra* onderwijsondersteuning moet voldoen: zo snel mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis, op de meest adequate manier, door de meest aangewezen persoon of instelling, samen met ouders en (zo nodig) partners in (jeugd)zorg.

Samen met als uitgangspunt één kind, één gezin, één plan. Op die manier ondersteunen we een kind optimaal in verschillende domeinen in zijn of haar leven: school, 'thuis' en vrije tijd.

Schoolondersteuningsprofiel biedt duidelijkheid

Ouders kunnen zich, voordat zij hun kind aanmelden bij een school, goed oriënteren. Wat de school te bieden heeft op het gebied van (extra) onderwijsondersteuning staat beschreven in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP). Van alle scholen binnen het samenwerkingsverband is ook zo'n profiel gemaakt. Ouders kunnen dit inzien of bekijken op de website van de school en van het samenwerkingsverband: www.swvrijnengeldersevallei.nl. Net als andere scholen in ons samenwerkingsverband werkt ook onze school 'handelingsgericht'. Wij kijken naar wat een kind wél kan en wat een kind nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. Dit wordt samen met ouders onderzocht. Ook kijken we naar de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht: hoe kan hij/zij passend onderwijs vormgeven?

Ouders (en leerkrachten) denken mee

Medezeggenschap hebben ouders (en onze medewerkers) óók. Zij zijn vertegenwoordigd in de Ondersteuningsplanraad (OPR) van ons samenwerkingsverband. De OPR moet instemmen met het

Ondersteuningsplan en is gesprekspartner van het bestuur van het samenwerkingsverband. Op www.swvrijnengeldersevallei.nl staat meer informatie over de OPR, de leden en medezeggenschap.

Wetgeving en zorgplicht

De Wet passend onderwijs is sinds 1 augustus 2014 van kracht. Daarmee hebben schoolbesturen zorgplicht gekregen. Scholen zijn verantwoordelijk voor het vinden van een passende onderwijsplek voor ieder kind dat wordt aangemeld. Dat kan op de eigen school zijn, of op een andere school. Om dit goed te regelen werken regulier en speciaal (basis)onderwijs samen in ons samenwerkingsverband. Samen zorgen de schoolbesturen ervoor dat voor ieder kind een passende onderwijsplek is. Alleen voor zéér specialistische onderwijsondersteuning kan het zijn dat een kind niet in onze regio terecht kan. Meer over de wet: www.passendonderwijs.nl.

Informatie en contactgegevens online

Op www.swvrijnengeldersevallei.nl staat alle informatie over passend onderwijs in ons samenwerkingsverband. Hier vind je het Ondersteuningsplan, contactgegevens van de Steunpunt Consulenten en de leden van de Ondersteuningsplanraad, het laatste nieuws (en nog veel meer).

HOOFDSTUK 5: DE OUDERS

5.1 OUDERBETROKKENHEID

Er zijn op de Montessorischool twee manieren waaruit de betrokkenheid van ouders bij het onderwijs van hun kinderen blijkt. Ten eerste met aandacht voor het werk van de kinderen. In de onder- en middenbouw maken ouders regelmatig gebruik van de mogelijkheid om 's morgens voor schooltijd in de klas het werk van de kinderen te bekijken op vaste dagen. In de onderbouw is dit op vrijdagochtend en in de middenbouw op maandagochtend. In de bovenbouw bestaat deze mogelijkheid voor ouders ook. Uiteraard kan na schooltijd ook de klas bezocht worden, mits er geen oudergesprek of iets dergelijks plaatsvindt.

Ten tweede helpen ouders structureel en incidenteel op allerlei fronten, zoals met de organisatie van de schoolbibliotheek, met leeshulp, met begeleiden van excursies, enz. Deze ouderhulp zorgt ervoor dat wij als school de kinderen iets extra's kunnen bieden, ontlast de leerkrachten en laat zien dat de school een organisatie is die door alle betrokkenen vorm gegeven wordt. De school staat uiteraard ook open voor suggesties, opmerkingen en ideeën vanuit ouders. Het team is hiervoor benaderbaar en toegankelijk. Daarnaast kent de school natuurlijk ook de formele, wettelijk geregelde ouderinspraak. Dat is vormgegeven in de MR.

5.2 INFORMATIEVOORZIENING NAAR OUDERS

Ouders en school zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de opvoeding en het onderwijs van de leerlingen. Daarbij is het van belang dat u als ouders goed geïnformeerd wordt over de ontwikkeling van uw kind. Uiteraard verwachten wij dat u de school (de leerkracht) informeert als er iets is dat wij moeten weten in het belang van het kind. Als het om algemene zaken gaat, informeert de school alle betrokkenen op een aantal manieren die hieronder beschreven staan.

Het Ouderportaal 'Basisonline'

Sinds januari 2018, werken wij als school met een ouderportaal waarin alleen de ouders van onze eigen school, via een persoonlijke inlogcode toegang tot hebben. Het is heel erg belangrijk om daar uw juiste en actuele adres gegevens, mobiele nummers, noodnummers, allergieën van uw kind e.d. in te zetten. *U bent vanaf heden zelf verantwoordelijk om deze gegevens actueel te houden.* Wij ontvangen een

automatische melding als u iets heeft aangepast. Het Ouderportaal neemt een belangrijke plek in als het gaat om de informatie voorziening, maar ook om in te kunnen tekenen bij de gespreksavonden.

Nieuwsbrieven en 'losse brieven' (via het Ouderportaal)

Iedere vrijdag wordt er een nieuwsbrief verzonden naar de ouders. Deze komt ook op de website te staan. Hierin staat regelmatig informatie over het beleid van de school, de speerpunten, maar ook groeps- of schoolactiviteiten in de komende week, korte verslagen van activiteiten, enz. Daarnaast zijn er vaste onderwerpen zoals: het overblijfrooster, de (sport)agenda, verjaardagen, enz. Soms gebeurt het dat er een 'papieren brief' mee gaat. Als het voor alle leerlingen bestemd is, gaat deze mee met het jongste kind van het gezin dat op school zit.

Schoolgids en jaargids (Gele Gids)

Deze schoolgids beschrijft hoe de Montessorischool haar leerlingen begeleidt op hun weg naar zelfstandigheid en hoe zij hen helpt met het groeien in zelfvertrouwen en verantwoordelijkheid. De schoolgids geeft de algemene uitgangspunten van het montessorionderwijs van onze school. Het beschrijft de leer- en vormingsgebieden op de school en de manier waarop de leerlingenzorg is georganiseerd. Verder kunt u lezen hoe de school omgaat met de ontwikkeling en de resultaten van de leerlingen, hoe de ouderparticipatie vormgegeven is en nog veel meer zaken over het reilen en zeilen van de school. De schoolgids bevat ook cijfers betreffende de uitstroom van de school naar het voortgezet onderwijs. Deze schoolgids is te downloaden via de site van de school en wordt niet uitgedeeld. Elk jaar geeft de school de Gele Gids uit. Dit is een aanvulling op deze schoolgids. Daarin staan de namen van de teamleden, groepsindeling met namen van de leerlingen, belangrijke data, vrije dagen en vakanties, praktische afspraken, enzovoort.

Website met jaarkalender

Op de website van de school: www.montessoriwageningen.nl staat veel algemene informatie, maar ook het laatste nieuws, de schooltijden, de jaarkalender, enz. In deze kalender zijn de belangrijke schoolactiviteiten, vakanties en studie dagen opgenomen. enz. De ouders van de school worden gevraagd akkoord te gaan met het plaatsen van foto's van hun kind(eren) en henzelf op de website. Wij maken zo veel mogelijk overzichtsfoto's plaatsten en geen close-ups.

Informatie avond

Aan het begin van elk schooljaar organiseren wij een informatie avond. Op deze avond wordt er veel nuttige informatie verstrekt over reilen en zeilen in de groep en de bouw, de speerpunten van komend schooljaar, enz. Tevens kunnen ouders met de leerkracht(en) van de groep kennismaken en natuurlijk ook met andere ouders. Mis deze avond niet!

5.3 OUDERPARTICIPATIE

Zonder de steun van ouders zouden een heleboel zaken niet geregeld kunnen worden op school. Dit varieert van hulp met overblijven, tot rijden en begeleiden bij activiteiten. Hieronder een uiteenzetting waarin u als ouder kunt participeren.

Medezeggenschapsraad (MR)

De MR bevordert, naar vermogen, openheid en onderling overleg binnen de school. De activiteiten van de MR betreffen vooral beleidsmatige onderwerpen, waaronder veranderingen in de school. De samenstelling en de bevoegdheden van de MR zijn wettelijk voorgeschreven. De MR bestaat uit drie ouders en drie personeelsleden. De MR handelt volgens de reglementen en de statuten van de MR, zoals deze wettelijk zijn vastgesteld. De MR heeft twee vertegenwoordigers in de Gemeenschappelijke

Medezeggenschapsraad van PPO De Link, de stichting waaronder onze school valt. Wie er in de MR zitting heeft vindt u in de Gele Gids. De MR-vergaderingen zijn openbaar.

De directeur van de school is geen lid van de MR, maar kan om uitleg of advies gevraagd worden. De vastgestelde notulen worden gepubliceerd op het mededelingenbord bij de hoofdingang.

Ouderraad (OR)

De Ouderraad (OR) bestaat uit gemiddeld zes à zeven ouders. De OR beschikt over een budget (vanuit de vrijwillige ouderbijdrage) en organiseert in samenwerking met het team gedurende het hele schooljaar activiteiten. De OR heeft hierbij vooral een coördinerende taak. Er zijn verschillende commissies, zoals de luizenbrigade, de bibliotheekcommissie, enz. Soms is het hard werken in zo'n commissie, maar ook altijd heel gezellig! En.... nieuwe ouders zijn altijd welkom! Aan het begin van het jaar verspreidt de OR een ouderparticipatielijst, waarop iedere ouder kan intekenen voor één of meer activiteiten. Dat kan gaan om eenmalige activiteiten zoals als het versieren van de school voor Kerstmis, maar ook om een geregeld terugkerende klus als het begeleiden bij sportactiviteiten, of het wekelijks uitlenen van boeken in de bibliotheek. U kunt zich aanmelden via de ouderparticipatielijst of via de leerkracht van uw kind. De contacten vindt u in de Gele Gids. De OR-vergaderingen zijn openbaar. De OR publiceert de vastgestelde notulen op het mededelingenbord bij de hoofdingang.

De OR int en beheert tevens de jaarlijkse vrijwillige ouderbijdrage, waarmee de zogenaamde 'buitenschoolse activiteiten', zoals de verschillende feesten en schoolreisjes bekostigd kunnen worden. Uit welke leden de OR bestaat en de hoogte van de ouderbijdrage, vindt u in de Gele Gids.

Ouderactiviteiten

Veel ouders helpen bij binnen- en buitenschoolse activiteiten: 't Atelier, sportdagen, excursies, schoolreisjes, schoolkamp, bibliotheek, speciale festiviteiten (Sinterklaas en Kerstmis), voorstellingen, het lentefeest, enz. Daarnaast helpen ouders bij het 'klussen', versieren, opruimen, schoonmaken, wassen, enzovoort. De Ouderraad organiseert en coördineert deze ouderparticipatie. Aan het begin van elk schooljaar ontvangen alle ouders de ouderparticipatielijst, waarop ze hun inbreng kunnen invullen. Hier een korte uitleg over een paar structurele vormen van ouderhulp.

Klassenouder

Klassenouders verlichten de taak van de leerkracht door contactpersoon te zijn van de groep. Dit doen zij bijvoorbeeld door ouders te vragen voor het vervoer en/of begeleiding bij activiteiten. Een leerkracht vraagt zelf een ouder om klassenouder te worden. De intensiteit van de rol van klassenouder verschilt per klas, afhankelijk van de behoefte van de groep. In de Gele Gids vindt u de namen en contact gegevens van de klassenouders. Ook hangt er bij elke groep een naam met foto van de klassenouder(s) bij de betreffende groep.

Luizenbrigade

Regelmatig controleert een groep ouders alle kinderen op school op hoofdluis. Dankzij deze controles kan hoofdluis enigszins de kop ingedrukt worden. Echt effectief wordt de bestrijding als alle ouders ook thuis hun kinderen regelmatig controleren. Als op school neten of hoofdluis worden aangetroffen, worden de ouders van het betreffende kind geïnformeerd. Van de ouders wordt verwacht dat zij hoofdluis bestrijden, volgens het Protocol luizen preventie en luizen instructie(zie onze website).

Bibliotheek, documentatiecentrum

De school heeft een eigen collectie met lees- en documentatieboeken. Leerlingen kunnen de boeken lenen en gebruiken voor werkstukken en als leesvoer. Ze kunnen dagelijks van 8.30 uur tot 10.00 uur terecht in de schoolbibliotheek.

Tuin

De schooltuin aan de zuid- en westkant van de school is het domein van de tuincommissie. Daarin zitten de overblijfcoördinator en ouders. Ouders organiseren, samen met de kinderen, het onderhoud van de tuin. Dit gebeurt tijdens de lunchpauze. Een groot deel van de kinderen heeft een eigen tuintje of deelt deze met klasgenootjes. Ze zijn bezig met planten, zaaien, wieden, oogsten, enz. De kinderen werken er met veel plezier in!

5.4 OUDERBIJDRAGE

De Ouderraad vraagt jaarlijks een vrijwillige bijdrage voor het Ouderfonds. Hieruit worden allerlei activiteiten bekostigd die niet door de overheid vergoed worden zoals, maar die wel de kinderen ten goede komen zoals: Sinterklaas- en Kerstfeest, lentefeest, afscheidsvoorstellingen, enz. Soms wordt er ook extra geïnvesteerd in bibliotheekboeken en bijvoorbeeld een buitenspeeltoestel. De Ouderbijdrage is gerelateerd aan het gezinsinkomen. Het bedrag staat in de Gele Gids. Eventuele wijzigingen in de hoogte van de ouderbijdrage en de besteding daarvan worden vastgesteld door de Ouderraad. De Ouderbijdrage kan gestort worden op rekeningnummer: NL15 INGB 0002039563 (BIC-code is INGBNL2A) t.n.v. "Stichting ouderfonds Montessorischool".

Schoolreisjes en schoolkamp worden niet uit de Ouderbijdrage betaald, maar apart berekend. Financiën mogen voor geen enkel kind een belemmering zijn voor deelname aan activiteiten, zoals schoolreizen. Ouders kunnen hiervoor subsidie aanvragen bij de gemeente Wageningen. Dat geldt ook voor ouders die het schoolkamp niet kunnen betalen. Wordt er geen subsidie verstrekt en kunnen ouders het schoolkamp niet betalen, dan kunnen zij zich tot de directie wenden om een beroep te doen op het solidariteitsfonds. Een gulle gever kan hierop een bijdrage storten om het schoolkamp ook voor minder draagkrachtigen beter mogelijk te maken. Voor meer informatie verwijzen wij u tevens naar de Gele Gids.

HOOFDSTUK 6: DE DAGELIJKSE GANG VAN ZAKEN

Dit hoofdstuk bevat praktische informatie, onder andere over een aantal gewoontes en gebruiken die de school kent. Dat vrijheid, verantwoordelijkheid, zorg voor elkaar en de omgeving, belangrijke kenmerken van het montessorionderwijs zijn, komt ook in deze gebruiken tot uiting. In de jaargids Gele Gids is deze informatie verder uitgewerkt.

6.1 SCHOOLTIDEN EN ZIEKMELDING

Wij voldoen met ons rooster aan de wet wat betreft het aantal verplichte lessen.

Van maandag tot en met vrijdag wordt 's morgens les gegeven van 8.30 tot 12.00 uur en 's middags van 13.00 tot 15.00 uur. Op woensdagmiddag hebben alle leerlingen om 12.15 uur vrij. De kinderen uit groep 1 tot en met 4 hebben op vrijdagmiddag om 12.00 uur vrij.

Op tijd starten

Binnen het montessorionderwijs is het een goed gebruik dat de kinderen 's morgens op tijd en rustig de groep in komen, de leerkracht een hand geven, even het persoonlijke contact hebben en rustig aan het werk gaan. Op onze school kan dit ook omdat de leerkrachten al om 8.15 uur in de groep zijn. De kinderen zijn welkom op school vanaf 8.15 uur. Uw kind heeft dan alle tijd om zelfstandig zijn spullen op te bergen en in de klas met een werkje aan de gang te gaan. In het belang van de rust en de ruimte verzoeken wij u om op de gang afscheid te nemen van uw kind. Het kind begroet vervolgens de leerkracht en gaat zelfstandig aan het werk. De leerkracht is er 's morgens voor de kinderen. Het is

storend voor de klas als er kinderen te laat binnen komen. Wij verzoeken u dan ook vriendelijk om op tijd te komen. Op deze manier start de groep rustig en kunnen de lessen echt om 8.30 uur beginnen en gaat er geen kostbare onderwijstijd verloren. In de onderbouw is op vrijdagochtend gelegenheid om even mee te komen in de klas. In de middenbouw is deze gelegenheid er op woensdagochtend. De andere ochtenden willen wij de kinderen zelfstandig laten beginnen met hun werk. Natuurlijk mag u aan het eind van de dag even bij uw kind in de groep komen kijken. Voor een gesprek kunt u een afspraak maken met de leerkracht na schooltijd.

Wij doen echt een dringend beroep op u als ouders om hier gehoor aan te geven. Het is uitermate storend voor de klas als er steeds kinderen te laat komen. Als een kind toch onverhoopt te laat binnen komt, neemt u dan afscheid bij de deur. Op deze manier start de groep rustig, is er voor iedereen even tijd en kunnen de lessen echt om 8.30 uur beginnen en gaat er geen kostbare onderwijstijd verloren. Als een kind veelvuldig te laat is, neemt de leerkracht contact op met de ouders. Zo nodig verzoekt de directeur de ouders ervoor te zorgen dat de leerling op tijd is. In het uiterste geval wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld; die neemt dan contact op met de ouders.

Om de rust binnen het schoolgebouw te bewaken vragen wij u voor het einde van de schooltijd buiten op de speelplaats te wachten. De leerkrachten zorgen ervoor dat de kinderen naar buiten komen. Wilt u naar binnen komen i.v.m. een afspraak of om even met uw kind in te klas te kijken? Wacht dan even totdat alle kinderen het schoolgebouw verlaten hebben.

Ziekmeldingen

Wanneer uw kind ziek is, wordt u verzocht dit telefonisch door te geven tussen 8.00 en 8.30 uur.

Wilt u besmettelijke ziekten altijd doorgeven aan de leerkracht? Kinderen die onder schooltijd ziek worden, mogen natuurlijk naar huis, maar ze moeten wel door één van hun ouders/verzorgers op school worden opgehaald. Wij laten een kind niet zonder begeleiding van een volwassene naar huis gaan of zonder uw toestemming als ouder. Wanneer een kind tijdens schooltijd naar een arts of specialist moet, geldt hetzelfde. Het kind moet altijd door de ouder/verzorger op school worden opgehaald. Wij verzoeken u dan ook om te zorgen dat wij de juiste (nood) nummers hebben waarop u bereikbaar bent als ouder. Deze gegevens dient u in het Ouderportaal in te vullen bij de gegevens van uw kind.

6.2 KLEINE PAUZE

Voor alle bouwen is er in de ochtend 'de kleine pauze'. De kinderen kunnen dan wat gezonds eten (geef bijvoorbeeld fruit of een boterham mee, geen snoep of koeken!) en wat drinken (bijvoorbeeld vruchtendrank en melk, geen frisdrank!). Tevens gaan de kinderen een kwartier naar buiten. Als het heel slecht weer is, blijven we uiteraard binnen.

6.3 TUSSENSCHOOLSE OPVANG

Bij ons op school blijven veel leerlingen tussen de middag over. Hun ouders moeten dan lid zijn van onze overblijfvereniging. Deze vereniging heeft een eigen bestuur. U kunt uw kind(-eren) aanmelden via een aanmeldingsformulier. U wordt dan zelf lid van de overblijfvereniging. Elke ouder die lid is van de overblijfvereniging helpt volgens rooster ongeveer tien keer per jaar bij het overblijven. Deze verplichting kan worden afgekocht. Per kwartaal wordt een rooster opgesteld. Ouders krijgen dit thuisgestuurd. Daarnaast is het rooster op de website te vinden en wordt het weekrooster de vrijdag ervoor in de Nieuwsbrief gepubliceerd.

Alle kosten, waaronder ook het lidmaatschap van de vereniging en de dagkosten van het overblijven, staan in de Gele Gids.

De ouders die hun overblijfbeurt hebben, moeten om 11.45 uur op school aanwezig zijn. Daar worden afspraken gemaakt, bijvoorbeeld in welke groep ze ingedeeld worden en wie daarna gaat surveilleren. Vervolgens gaan de ouders naar de hun toegewezen klas en wachten tot de leerkracht aangeeft dat ze naar binnen kunnen. De kinderen hebben tot 12.15 uur de tijd om hun zelf meegebrachte lunch (géén snoep of frisdrank!) te eten.

De kinderen lunchen tot 12.15 uur. Daarna moeten zij het lokaal verlaten en kunnen ze buiten spelen of een activiteit binnen doen. Die activiteiten worden voorbereid en klaargezet door de overblijfouders. Om 12.50 uur worden de binnen activiteiten opgeruimd en om 12.55 uur wordt de bel geluid en gaan alle kinderen naar hun eigen klas. De begeleidende ouders houden alles in de gaten. De kinderen die geen gebruik maken van de overblijf op school, zijn vanaf 12.50 uur weer welkom op het schoolplein.

Het bestuur zorgt voor een dekkende WA-verzekering voor alle scholen zodat de overblijfkraften van PPO de Link voldoende verzekerd zijn.

De oudergeleding van de MR zorgt voor toezicht op de financiële boekhouding van het overblijven.

6.4 VERJAARDAGEN EN TRAKTEREN

Elk kind viert de verjaardag in de eigen groep. Het mag klasgenoten en de andere leerkrachten trakteren. Het is handig om even af te stemmen wanneer er getrakteerd kan worden, vooral na een vakantie, omdat er dan veel kinderen jarig zijn geweest. Tevens het verzoek om een traktatie mee te geven die gezond is, zoals fruit, of iets hartigs? Dit is beter voor het gebit en de gezondheid van de kinderen (ook het team waardeert een gezonde traktatie!). Alle verjaardagen worden aangekondigd in de wekelijkse Nieuwsbrief.

6.5 JAARFEESTEN, LENTEFEEST

De Montessorischool is een openbare school en respecteert elke levensbeschouwing. Aan de belangrijkste feesten uit onze cultuur wordt in ieder geval aandacht besteed: Sinterklaas, Kerstmis en Pasen. Elk voorjaar vieren wij ook het Lentefeest. Het biedt met muziek, spel, eten en drinken voor elk wat wils. Rond het Lentefeest wordt ook geld ingezameld voor een goed doel.

6.6 VOOR- EN NASCHOOLSEOPVANG

Om te voldoen aan haar opdracht tot het regelen van voor- en naschoolse opvang heeft ons schoolbestuur, PPO De Link, voor de openbare scholen in Wageningen een convenant gesloten met Kinderopvang Wageningen. Deze voldoet aan de wettelijke voorwaarden die gelden in de Wet op de Kinderopvang en dat kwaliteit en veiligheid voorop staan. Ouders die kinderopvang willen regelen kunnen een verzoek voor opvang doorgeven aan de Kinderopvang. Onze school en de Kinderopvang hebben beiden een contactpersoon aangesteld. De Montessorischool is medeverantwoordelijk voor een goede overdracht van de kinderen. De (meeste) bovenbouw kinderen gaan zelf naar de BSO, de middenbouw kinderen verzamelen bij het podium in de hal. Alle onderbouw kinderen worden in de eigen groep opgehaald. De opvang zelf is buiten school, maar liefst wel in de nabijheid van school. Wat betekent dit praktisch voor u als ouder:

- u geeft uw verzoek voor opvang door aan de Kinderopvang; dat kan telefonisch (afdeling Plaatsingen: 0317-412010), per mail of via de website van de Koepel: www.kinderopvang-wageningen.nl;
- u geeft bij uw verzoek tot plaatsing de door u gewenste opvangdagen aan, de gewenste opvanglocatie en wanneer u de opvang wilt laten starten;

- vervolgens doet de Kinderopvang u uiterlijk 3 maanden voor de gewenste startdatum een aanbieding;
- indien de gewenste dagen en/of locatie niet lukt, overlegt de Koepel met u over alternatieven;
- de Kinderopvang biedt u ter ondertekening een opvangcontract aan (u heeft daarna een opzegtermijn van 2 maanden);
- de Kinderopvang incasseert aan het begin van de maand de maandelijkse opvangkosten op het door u opgegeven bankrekeningnummer;
- om voor de overheidstoeslag in aanmerking te komen, moet u zelf een aanvraag indienen bij de belastingdienst. Dit kan zowel vooraf (dan krijgt u maandelijks de toeslag uitgekeerd), maar dat kan ook achteraf aan het eind van het kalenderjaar. Voor meer informatie, zie de website van de Kinderopvang of kijk bij www.belastingdienst.nl.

Voor alle duidelijkheid willen we benadrukken dat de Kinderopvang op voorhand niet kan garanderen dat de door u gewenste opvangdagen op de door u gewenste locatie beschikbaar zijn. Het aantal beschikbare plaatsen is nu eenmaal beperkt. Als de plaatsen vol zijn, verbiedt de Wet Kinderopvang dat er meer kinderen op die dag aanwezig zijn. Is de door u gewenste combinatie van opvangdagen, opvanglocatie en startdatum niet mogelijk, dan overlegt de Kinderopvang met u over de mogelijke alternatieven om op die manier tot de meest geschikte oplossing te komen. Het blijft altijd de vrije keuze van ouders welke kinderopvang hun voorkeur heeft. Ook met andere kinderopvangorganisaties overlegt de school over tijdstippen van halen en brengen van uw kind. Als uw kind geplaatst is en een dag niet kan komen, dan moet u dat van tevoren bij de Kinderopvang afmelden.

6.7 JEUGDGEZONDHEIDSZORG

De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) helpt bij het gezond en veilig opgroeien van kinderen van 0 tot 18 jaar. Dit doet de JGZ op het consultatiebureau, op school en in de wijk. Iedere school, dus ook onze school, heeft een eigen JGZ-team, bestaat uit een doktersassistent, een jeugdverpleegkundige en jeugdarts. Dit JGZ-team voert standaard onderzoeken uit bij alle kinderen op de scholen en heeft spreekuren. Hieronder wordt uitgelegd wat dit inhoudt.

Standaard onderzoeken

Op de basisschool krijgen kinderen twee standaard onderzoeken. Dit gebeurt rond 6 jaar en rond 10 jaar door de doktersassistent. Bij deze onderzoeken wordt gelet op de groei en ontwikkeling. Ook wordt gevraagd hoe het met uw kind thuis, op school en in de vrije tijd gaat. Ouders/verzorgers zijn in principe bij deze onderzoeken niet aanwezig, maar als u dit wilt, kan dit wel. U krijgt thuis voorafgaand aan het onderzoek een brief met daarbij een vragenlijst. U kunt hierop ook aangeven of u vragen heeft over de gezondheid of het gedrag van uw kind.

Spreekuren

Zijn er bijzonderheden of heeft u vragen, dan wordt u samen met uw kind uitgenodigd voor het spreekuur van de jeugdarts of jeugdverpleegkundige. Ook kunt u zelf een afspraak maken als u vragen heeft over de ontwikkeling, gezondheid (gehoor, zien, motoriek, groei), welzijn of opvoeding van uw kind. Hierbij kunt u denken aan onderwerpen als eten, slapen, zindelijkheid, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de puberteit (als het kind iets ouder is).

Bereikbaarheid

Heeft u informatie nodig, heeft u nog vragen of wilt u een afspraak maken, met één van het leden van het JGZ team, dan kan dit op verschillende manieren:

via de website: <http://www.vggm.nl/jeugdengezondheid> of via de mail: ggd@vggm.nl

of telefonisch tussen 9.00 - 12.00 uur en 13.00 - 17.00 uur op werkdagen, tel: 088-3556000.

Een veilig schoolklimaat

Onze school streeft naar een veilig schoolklimaat, in de breedste zin van het woord. We willen onze leerlingen zo optimaal mogelijke kansen bieden om zich te ontplooien en hun veiligheid te garanderen. Onze school heeft de wettelijke taak beleid te maken om grensoverschrijdend gedrag (seksuele, fysieke en emotionele intimidatie, discriminatie, pesten) te voorkomen en om (eventuele) klachten op een goede manier te behandelen. PPO De Link heeft beleid rond verschillende onderwerpen die betrekking hebben op veiligheid, geformuleerd in het 'Veiligheidsbeleid'. Dit kunt u vinden op de volgende website: www.podelink.nl. Daarnaast heeft onze school ook een veiligheidsbeleid, waar het anti-pestprotocol een onderdeel van is. De belangrijkste afspraken rondom het protocol, de 10 gouden regels, zijn zichtbaar in elke groep. (zie ook hoofdstuk 1.6 'vrijheid in gebondenheid: een veilig schoolklimaat')

Wat is seksuele intimidatie?

Seksuele intimidatie is ongewenste, seksueel getinte aandacht. Dit kan tot uiting komen door verbaal (grof taalgebruik), fysiek (aanrakingen) of non verbaal gedrag (bijvoorbeeld knipogen of iemand met de ogen "uitkleden"). Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat ervaren als ongewenst en onplezierig. Seksueel intimiderend gedrag kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn. Soms is iemand zich niet bewust dat een ander zich onprettig kan voelen door bepaald gedrag (bijvoorbeeld in de kleedruimte blijven bij het omkleden of een kind aanraken als het jou iets vraagt). De beleving van degene die zich lastig gevallen voelt staat hierbij centraal. Hij of zij bepaalt wat ongewenst is en dat kan van kind tot kind verschillen. Als dit gedrag binnen de schoolsituatie plaatsvindt (bijvoorbeeld in de klas, gang, kleedkamer of het schoolplein) of in samenhang daarmee (bijvoorbeeld tijdens een schoolkamp) is het de taak van de school dit te stoppen.

Preventie op school

Onze school probeert grensoverschrijdend gedrag te voorkomen door in de groep/klas en in de school aandacht te besteden aan hoe je met elkaar omgaat. Tevens heeft onze school een aantal regels (gedragsregels) opgesteld hoe we met elkaar omgaan. Het gaat hierbij om taalgebruik en omgang in de klas en het gedrag van leerkrachten in bijvoorbeeld de kleedkamer of tijdens schoolreisjes. Het is belangrijk dat kinderen respect hebben voor elkaars grenzen, maar ze moeten zelf ook 'nee' leren zeggen en hun grenzen leren stellen. Als ondanks alle preventieve zorg een kind toch lastig gevallen wordt, moet de leerling(of de ouder) met zijn/haar verhaal op school bij iemand terecht kunnen: de contactpersoon.

Contactpersoon op school

Bij de contactpersoon op school kunt u terecht indien u een klacht heeft over seksuele intimidatie of ander grensoverschrijdend gedrag en met al uw vragen en twijfels hierover. Deze contactpersoon, werkzaam binnen de school, fungeert als laagdrempelig aanspreekpunt voor leerlingen, team, ouders enz. Zo kan iedereen bij het signaleren of ervaren van ongewenste intimidatie deze persoon benaderen. De contactpersoon, die geschoold is op het gebied van omgaan met deze problematiek, kan u verder helpen of verwijzen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de externe vertrouwenspersoon. Daarnaast heeft de contactpersoon een duidelijke rol in het ontwikkelen en uitdragen van preventie(beleid) binnen de school. Bij ons op school is de contactpersoon Carolien de Vrieze. Zij informeert teamleden, ouders en vooral leerlingen over de wegen die open staan om ongewenste intimidatie te voorkomen en te melden.

Externe vertrouwenspersonen

De contactpersoon op school (zie stukje hierboven) is de schakel naar de externe vertrouwenspersoon,

als dit nodig mocht zijn. De externe vertrouwenspersoon kan degene die een klacht heeft verder begeleiden en zo nodig verwijzen naar de klachtencommissie. De externe vertrouwenspersoon is onafhankelijk, heeft zicht op de school en is kundig op het terrein van opvang, bemiddeling en verwijzing. Wanneer een klacht zo ernstig is dat het probleem niet door bemiddeling kan worden opgelost, kan het aan de klachtencommissie worden voorgelegd. Uiteraard alleen wanneer de persoon in kwestie daarmee instemt.

U kunt een klacht of vermoeden van intimidatie ook direct indienen bij de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon heeft verder als taak de school te ondersteunen bij het ontwikkelen van schoolbeleid ten aanzien van preventie van seksuele intimidatie, adviseren en voorlichting geven aan ouders, schoolteams en besturen.

De externe vertrouwenspersonen voor onze school zijn:

-Michèle Haagmans

-Marijke van den Brink

Zij zijn werkzaam bij GGD Gelderland Midden en te bereiken via het algemene telefoonnummer van de afdeling Jeugdgezondheidszorg: 088-3556000.

Klachtencommissie

De klachtencommissie onderzoekt de klacht en adviseert het bestuur. Hierbij hoort zij de kla(a)g(st)er en de aangeklaagde. De klachtenprocedure is door het bestuur vastgesteld. Zie hoofdstuk 7.9.

6.9 ALCOHOL- EN ROOKBELEID

Binnen PPO De Link wordt een alcohol- en rookbeleid gehanteerd. Alcohol vormt steeds meer een probleem bij de jeugd en zelfs al bij kinderen van de basisschoolleeftijd. Dit betekent dat wij als school aandacht aan het gebruik van alcohol besteden en dat wij als volwassenen daarin een voorbeeldfunctie hebben. Dit betekent dat iedereen binnen de school (teamleden, vrijwilligers, ouders, enz.) uiteraard nooit onder invloed van alcohol mag zijn. Tevens is het niet toegestaan om op school, tijdens klassenavonden, schoolkampen, feesten en andere onder de verantwoordelijkheid van de school georganiseerde activiteiten alcoholhoudende dranken te nuttigen of in bezit te hebben.

Het bovenstaande geldt ook voor roken. In de school en op het schoolterrein hanteren wij een rookverbod. Wilt u het goede voorbeeld geven aan uw en onze kinderen en ons rookverbod in acht nemen?

HOOFDSTUK 7: SCHOOLADMINISTRATIE EN SCHOOLPROCEDURES

7.1 INSCHRIJVING EN KENNISMAKING NIEUWE LEERLINGEN

Ouders die een school zoeken voor hun kind kunnen op onze website de schoolgids inzien, een Open Dag bezoeken en een afspraak maken met de directeur voor een nadere kennismaking met de school. Ouders die hun kind aanmelden, onderschrijven de uitgangspunten van het montessorionderwijs, zijn bereid om zich hiervan op de hoogte te stellen – bijvoorbeeld tijdens ouderavonden – en begeleiden en stimuleren hun kind bij de groei naar zelfstandigheid.

Voor aanmelding wordt een inschrijfformulier gebruikt. Ruim voordat een kind vier jaar wordt, ontvangen de ouders/verzorgers een intakeformulier met vragen over de ontwikkeling van het kind tot dusver. Tijdens de kennismaking met de leerkracht overhandigen de ouders dit formulier - ingevuld en ondertekend - aan de leerkracht. Het wordt bewaard in het leerlingendossier.

Als het kind van een andere school komt of specifieke zorg vraagt, vragen wij toestemming aan ouders om contact op te nemen met de school waar het kind vandaan komt. De intern begeleider neemt vervolgens contact op met de school en vraagt naar de onderwijsbehoeften van het kind. Indien uw kind bijzondere begeleiding behoeft, zullen we in overleg bepalen of onze school in staat is uw kind die ondersteuning te geven die het nodig heeft. Als dat bij ons op school niet mogelijk is, zal ons bestuur uw kind een geschikte onderwijsplaats aanbieden. Dit geldt ook voor kinderen met een leerlinggebonden financiering, de zogenaamde rugzak. Deze procedures staan in hoofdstuk 7.3.

De ouders van een kind dat voor de onderbouw is aangemeld, krijgen doorgaans vier weken voor de eerste schooldag een brief met een informatie over de eerste periode op de school, andere praktische informatie en de naam van de leerkracht(en) bij wie onze nieuwe leerling in de groep komt. De ouders worden verzocht om zelf een afspraak ter kennismaking te maken met de leerkracht. Voorafgaand aan de start kan de nieuwe leerling twee keer een ochtend komen kennismaken met de groep en de leerkracht(en).

7.2 VOOR HET EERST NAAR SCHOOL

Kinderen vanaf vijf jaar zijn leerplichtig, vierjarigen niet. Toch is het verstandig een kind meteen na de vierde verjaardag onderwijs te laten volgen: de school biedt een uitdagende leeromgeving en veel kinderen om samen spelend te leren. De dag na zijn vierde verjaardag is een leerling welkom op school. Een uitzondering daarop zijn de kinderen die in december of kort voor het eind van het schooljaar jarig zijn. Deze maanden zijn minder geschikt voor een vierjarige om op school te starten. De kinderen zijn respectievelijk welkom in januari en in het nieuwe schooljaar.

De overgang van thuis of van de kinderopvang naar de basisschool betekent voor een vierjarige een grote verandering. Op school wordt veel meer concentratie gevraagd, met name bij kringgesprekken en werkjes, de bewegingsvrijheid is kleiner, er zijn meer regels en de groepen zijn doorgaans groter dan het kind gewend was.

Door deze verschillen is een vierjarige na een ochtend op school vaak moe. Zeker in de eerste maanden verdient het daarom aanbeveling het kind 's middags thuis te houden. Na enige tijd zijn kinderen gewend en hebben ze na een ochtend op school nog voldoende energie over. De ouders kunnen dan in overleg met de leerkracht het kind er langzaam aan laten wennen ook 's middags naar school te gaan.

Om ouders snel wegwijs te maken neemt de klassenouder in de eerste periode contact met hen op, de leerkracht nodigt hen binnen zes weken uit voor een gesprekje.

7.3 TOELATING, SCHORSING EN VERWIJDERING

Schorsing

Ernstig wangedrag van een leerling kan leiden tot schorsing voor één of enkele dagen, als maatregel om aan het kind en aan de ouders duidelijk te maken dat de grens van aanvaardbaar gedrag overschreden is. Schorsing vindt alleen plaats als eerder overleg tussen leerling, ouders en school tot onvoldoende resultaat heeft gehad.

Verwijdering

Verwijdering is een ingrijpende maatregel, zowel voor de leerling en diens ouders, als voor de school. Dat geldt vooral voor verwijdering als straf, maar ook voor verwijdering omdat de school niet kan voldoen aan de zorgbehoefte van de leerling. Als het zover komt, neemt het Bevoegd Gezag een besluit tot verwijdering.

PPO de Link heeft beleid geformuleerd rond de aanname en verwijdering van leerlingen. In het beleidsdocument "Toelaten en verwijderen van leerlingen" staan tevens de afspraken ten aanzien van de schorsing van leerlingen vermeld. U kunt dit document vinden op de website www.podelink.nl

7.4 GRONDEN VAN VRIJSTELLING VAN HET ONDERWIJS EN VERVANGENDE ONDERWIJSACTIVITEITEN

Alle kinderen worden geacht deel te nemen aan alle onderwijsactiviteiten. Als ouders om medische of andere redenen aanleiding zien om ontheffing te vragen, moet ruim van tevoren een schriftelijk verzoek worden voorgelegd aan de directeur. Deze beslist, eventueel na overleg met het Bevoegd Gezag. Bij ontheffing krijgt het kind vervangende onderwijsactiviteiten aangeboden, wellicht in een andere groep. Als een kind niet kan meedoen aan gymnastiek, volstaat een briefje aan de leerkracht.

7.5 BELEID TER VOORKOMING VAN LESUITVAL

Als school zijn wij wettelijk verplicht om te zorgen voor voldoende onderwijstijd. Uw kind krijgt bij ons op school in 8 jaar minimaal 7520 uur les. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke eisen. Op de website en in onze Gele Gids vindt u de lestijden, vakanties en studiedagen.

Als een leerkracht ziek is, wordt het volgende protocol gehanteerd, waarbij een volgende stap gezet wordt, indien de vorige geen oplossing bood:

- parttimers of leerkrachten van de invallijst worden benaderd; de directeur bepaalt of door het intern schuiven met leerkrachten het probleem kan worden opgelost;
- de groep wordt – zo mogelijk – verdeeld;
- de groep wordt naar huis gestuurd na melding aan het Bevoegd Gezag, maar in principe niet op de eerste ziektedag; de kinderen krijgen van tevoren een brief mee naar huis. Indien dit probleem zich langdurig zou voordoen bij één groep, wordt een rooster gemaakt om verschillende groepen afwisselend naar huis te sturen;
- in situaties waarin dit protocol niet voorziet, beslist de directeur.

De inspectie heeft bepaald dat de uren die gemist worden wegens het niet beschikbaar zijn van vervanging, niet hoeven te worden ingehaald.

7.6 LEERPLICHT EN BUITENGEWOON VERLOF

Leerplicht en buitengewoon verlof

Jongeren tussen de 5 en 18 jaar zijn verplicht om onderwijs te volgen, totdat ze een startkwalificatie (een havo- of vwo-diploma of een mbo-diploma op tenminste niveau 2) hebben. Voor leerlingen van 5 tot 16 jaar heet dit de leerplicht, voor jongeren tussen 16 en 18 jaar de kwalificatieplicht. Dit is geregeld in de Leerplichtwet. Ouders of verzorgers moeten hun kind inschrijven op een school en ervoor zorgen dat het kind naar school gaat. De leerplicht geldt voor iedereen die in Nederland woont. Leerplicht begint bij 5 jaar. Een kind is leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand nadat het 5 jaar is geworden. Als een kind bijvoorbeeld in oktober 5 jaar wordt, dan is het kind vanaf 1 november van dat jaar leerplichtig en moet het naar school.

Voor kinderen vanaf 5 jaar oud moet een verzoek tot ontheffing van de leerplicht altijd ruim van tevoren schriftelijk bij de directeur worden ingediend: minimaal een week en voor langere absentie minimaal een maand. Een leerkracht mag nooit beslissen over extra verlof. Bij belangrijke familieaangelegenheden kan toestemming worden verleend, in andere gevallen (medische-, sociale- of levensbeschouwelijke redenen) is het verstandig tijdig met de directeur contact op te nemen.

Heeft uw verzoek betrekking op vakantiedagen, dan wordt het beoordeeld in het kader van de aangescherpte leerplichtwet van 1 augustus 1994. Daarin staat dat de schoolleiding slechts één keer per schooljaar verlof mag verlenen voor een vakantie buiten de schoolvakanties, voor ten hoogste tien dagen ofwel twee schoolweken, maar hier zijn strenge regels voor. In feite is het moeilijk om in aanmerking te komen voor extra schoolverlof. Extra vakantieverlof kan alleen gegeven worden wanneer middels een schriftelijke verklaring van de werkgever kan worden aangetoond dat het vanwege de specifieke aard van het beroep van de ouders niet mogelijk is om eenmaal in het jaar twee weken met het gezin op vakantie te gaan en anders niet. Verzoek tot een dag verlof aansluitend aan een vakantie om makkelijker een reis te kunnen boeken mag niet worden toegekend. Verlof voor vakantie is verder niet mogelijk in de eerste twee weken van een schooljaar.

Ongeoorloofd schoolverzuim

Als een leerling zonder geldige reden 16 lesuren afwezig is binnen vier weken, dan is de school verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar. Ook wanneer een leerling vaak te laat komt of buiten de schoolvakanties op vakantie gaat (luxue verzuim) moet de school dit melden bij de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar neemt de verzuimmelding in behandeling. Bij ongeoorloofd schoolverzuim probeert de leerplichtambtenaar met alle betrokkenen in contact te komen om de reden van het verzuim te achterhalen. De leerplichtambtenaar probeert op deze manier een goede samenwerking tussen de leerling, de ouder(s)/ verzorger(s) en de school te bereiken. De leerplichtambtenaar probeert het schoolbezoek te herstellen en onderzoekt wat daarvoor nodig is.

Wat doet de leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar ziet erop toe dat ouders, leerlingen en scholen de Leerplichtwet naleven en draagt bij aan het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Ook is de leerplichtambtenaar vaak lid van de Zorg- en Adviesteams op scholen. Als er sprake is van verzuim of dreigend verzuim, kan de leerplichtambtenaar bemiddelen en begeleiden bij problemen en kan helpen bij het verwijzen naar hulpverleningsinstanties. Ook zet de leerplichtambtenaar zich in om een passende onderwijsplek te vinden voor leerlingen die door omstandigheden thuis zitten. Op de website van de gemeente Wageningen (www.wageningen.nl) kunt u onder leerplicht meer informatie vinden.

Antwoorden op praktische vragen

Op de site www.leerplicht.net “alles over de leerplichtwet” kunt u onder het kopje “antwoord op uw vragen” duidelijke antwoorden op uw vragen over leerplicht vinden. Tevens kunt u doorklikken naar de gemeente Wageningen, waar u de folder kunt downloaden aangaande de leerplicht.

7.7 SCHOOLVERZEKERING

Voor alle activiteiten in schoolverband - ook tijdens het overblijven - is voor de begeleiders een WA-verzekering afgesloten. Dat wil zeggen dat de school aansprakelijk kan worden gesteld, als de begeleiders hun plicht hebben verzuimd of in gebreke zijn gebleven (nalatigheid). Bij schade die door de begeleiders niet voorkomen had kunnen worden, vallen de ouders terug op de eigen verzekeringen. In het algemeen geldt: houd waardevolle spullen zoveel mogelijk thuis. De school stelt zich in normale situaties niet aansprakelijk voor verlies of schade.

In geval van schade (bijvoorbeeld een gebroken arm door een valpartij) moet eerst de eigen verzekering van de ouders worden aangesproken. In sommige gevallen kunnen eventuele kosten door de aanvullende verzekering vergoed. Aan alle ouders adviseren wij een WA-verzekering af te sluiten.

Verzekering en leerlingenvervoer

Daarnaast adviseren wij ouders die per auto kinderen vervoeren een inzittendenverzekering af te

sluiten. Als ouders voor uitstapjes leerlingen vervoeren, gelden de normale wettelijke bepalingen. Op de website www.veiligverkeernederland.nl staat een aantal vuistregels voor veilig vervoer van kinderen. In de eerste plaats is het voor de veiligheid van alle inzittenden van belang om deze regels te hanteren, maar wie zich hier niet aan houdt heeft ook een probleem met de verzekering. De school stelt zich niet aansprakelijk als de regels niet worden gehanteerd. Ouders die de school helpen met het vervoeren van kinderen, moeten zich aan de volgende regels houden:

- zet een kind dat kleiner is dan 1.35 m altijd op de achterbank;
- gebruik altijd een gordel, vervoer nooit meer kinderen per auto dan er zitplaatsen zijn.

Op de algemene regel, dat kinderen tot 1.35 m in de auto gebruik maken van een autostoeltje of een zitting-verhoger (in combinatie met een gordel), gelden enkele uitzonderingen en schoolvervoer is daar één van. Meer uitzonderingen zijn te vinden via Postbus 51, of via de website van o.a. Verkeer en Waterstaat. Buiten de regels die nageleefd moeten worden hebben wij ook een paar tips, waar u afhankelijk van de situatie verantwoordelijk mee om moet gaan:

- laat kinderen uitsluitend aan de trottoirzijde in- en uitstappen;
- maak duidelijk aan de kinderen of uw auto een kinderslot heeft en dat zij dus mogelijk niet zonder meer aan deurknoppen kunnen trekken (niet alle kinderen zijn hieraan gewend);
- maak met de kinderen afspraken waar zij in de auto wel en niet aan mogen komen.

7.8 SPONSORING

De school wordt bekostigd door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. De salarissen, meubilair, lesmaterialen en dergelijke worden hieruit betaald. Voor extra activiteiten doet de school moeite om extra geld te verdienen. Zo worden er wel eens rommelmarkten, sponsorlopen en fancy fairs georganiseerd. Daarnaast is het mogelijk om de school te sponsoren. Omdat de school verantwoordelijkheid draagt voor de kinderen, zijn niet alle sponsoraanbiedingen of verzoeken acceptabel. PPO De Link heeft op bovenschools niveau criteria beschreven. Elk aanbod/verzoek wordt aan de hand van deze criteria getoetst en met de MR besproken.

7.9 KLACHTENREGELING

Waar gewerkt wordt gaat wel eens iets mis. Meestal is er geen kwade opzet in het spel. Daarom spreekt het voor zichzelf dat iedereen (leerlingen, leerkrachten, ouders/verzorgers, directie) probeert om klachten te voorkomen. Dit gebeurt door met elkaar in gesprek te gaan. In zo'n gesprek is het van belang om de ander respectvol te benaderen, maar ook om helder te zijn waar men last van heeft. Mochten twee partijen er niet samen uitkomen, kunnen ze hulp vragen van een ander. Twee leerlingen kunnen hulp vragen aan de leerkracht, een ouder/verzorger en een leerkracht kunnen de hulp invoeren van de directeur en een ouder en een directeur kunnen de hulp invoeren van de algemeen directeur. Een derde persoon kan met een frisse kijk het probleem benaderen. De neutrale persoon helpt om het gesprek weer op gang te brengen, om tot wederzijds begrip te komen of om tot een oplossing te komen. Soms wordt de derde persoon in de positie geplaatst tot het nemen van een besluit. Wie heeft (meer) gelijk, wat moet er gedaan worden?

Het kan gebeuren dat een probleem uitgroeit tot een klacht. In de klachtenregeling van PPO de Link staat beschreven wat dan de wegen zijn die bewandeld kunnen worden. Als eerste kan de hulp van de directeur worden ingeroepen of eventueel van een contactpersoon. Indien nodig, kan daarna de vertrouwenspersoon worden ingeschakeld. Doel van deze medewerkers is te allen tijde met elkaar in gesprek te gaan om naar oplossingen en herstel van de relatie te zoeken. De contactpersoon van onze school is Carolien de Vrieze.

Soms is een probleem dermate ingewikkeld dat een contactpersoon de leerling en/of ouder zal verwijzen naar de vertrouwenspersoon. PPO de Link kent twee vertrouwenspersonen die via de GGD Midden Nederland worden ingehuurd. Een vertrouwenspersoon zal in vertrouwen luisteren en adviseren. In sommige gevallen zal de vertrouwenspersoon een leerling/ouder begeleiden bij een gesprek. De vertrouwenspersonen van PPO de Link zijn Marijke van den Brink en Michelle Haagmans. Telefoonnummer: 088-3556000 (bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 uur en van 13.00-17.00 uur).

Mocht een probleem escaleren tot een klacht en mocht de klacht niet goed wordt afgehandeld door de school of door PPO de Link, dan kan een klacht worden ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie. PPO de Link is lid van deze klachtencommissie, die volledig onafhankelijk is en klachten in behandeling neemt. Als een klacht wordt ingediend, en deze in behandeling wordt genomen, wordt er meestal een hoorzitting georganiseerd. Na de hoorzitting ontvangen de klager en PPO de Link een conclusie en een advies. De gegevens van de LKC zijn LKC, Postbus 85191, 3508 AD Utrecht, Telefoon: 030 - 280 95 90. Wij hopen uiteraard, dat dit alles niet nodig zal zijn.

Wageningen, juli 2018